

1. maja pridite v sprevod s Primorskim dnevnikom

ZBIRALIŠČE
NA TRGU SV. JAKOBA
V TRSTU OB 8.45

NEDELJA, 29. APRILA 2012

Št. 101 (20.424) leto LXVIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,20 € CENA V SLOVENIJI 1,20 €

Bo Trst z Italijo povezal Italo?

IVAN ŽERJAL

Bo Trst z Italijo povezal Italo oz. bodo za boljšo železniško povezavo med Trstom in preostalim delom države poskrbele ne državne, ki so Trst dejansko odpisale, ampak zasebne železnice? To vprašanje bi se lahko porodilo v človeku, ki se je včeraj seznanil z novico, da so na italijanskih železniških progah uradno začeli voziti tudi potniški vlaki Italo zasebne družbe NTV, ki jo vodi Luca Cordero di Montezemolo.

Hipertehnološki, inovativni in z vsemi udobnostmi opremljeni vlaki bodo za začetek vozili le po hitrih progah, ki povezujejo pomembnejša mesta, pri družbi NTV pa ne skrivajo težnje, da bodo njihovi vlaki v prihodnosti vozili tudi po deželni progah, kjer je navsezadnje potnikov največ, saj bi prav tam utegnili uresničiti nočne more državnih železnic in postati resen konkurent slednjim.

Vendar bo Italo zaenkrat prevažal potnike le med nekaterimi mesti. Ob bežnem pregledu spletnih strani družbe NTV med temi mesti ni Trsta, tako da je odgovor na vprašanje, ki smo ga postavili na začetku tega razmišljanja, za zdaj negativen. Italo v Trst zaenkrat ne bo pripeljal, iluzorno pa bi bilo misliti, da se bo to zgodilo v kratkem času. Če so že državne železnice črtale večino glavnih povezav s Trstom zaradi premajhnega števila potnikov, zakaj bi se moral za te maloštevilne potnike zanimati zasebnik, ki verjetno cilja na sicer še vedno deželne, a bolj rentabilne proge predvsem v produktivnem delu severne Italije?

ITALIJA - Potrošniki vse bolj pod udarom težkega gospodarskega trenutka

Hud davčni pritisk in skokovite podražitve

Maja bo cena elektrike narasla za 4,3 odstotka - Plaz občinskih davkov

SLIVNO - Mlada podjetnika uresničila svoj načrt

Dobrodošli v domu netopirjev Pejca v Lascu odslej na ogled

SLIVNO - Pejca v Lascu, ena najlepših jam na tržaškem Krasu, je bila dolgo let v glavnem skrit biser, saj so vanjo zahajali samo jamarji in nekateri domačini. Lastniki zemljišča in bližnje turistične kmetije so jo včeraj

uradno odprli, obiskovalci pa si bodo očarljivo votlino (na sliki Kroma) ogledovali po skupinah in ob spremstvu vodiča. Gostje bodo v sto metrov globoko jamo vstopali previdno in spoštljivo, saj so njeni dejanski gospodar-

ji netopirji. Krilati sesalci v Pejci počivajo in se v njej tudi razmnožujejo, zato so pobudniki načrtovali turistične dejavnosti v tesnem sodelovanju s tržaškim naravoslovnim muzejem.

Na 5. strani

RIM - Povečani davčni pritisk in podražitve vse bolj bremenijo prebivalce, na kar vztrajno opozarjajo potrošniške organizacije in sindikati. S prvim majem bo cena električne energije narasla za 4,3 odstotka, potrošniki pa so že tako podvrženi rastočim cenam bencina ter živilskih in drugih proizvodov. Poleg tega pa se na krajevni ravni kopičijo davki, ki jih na podlagi ukrepov zadnjih dveh vlad uvajajo deželne in občinske uprave. Povprečna družina naj bi letos zaradi vsega navedenega porabila 2200 evrov več kot lani.

Na 2. strani

V Trstu skupščina
zavarovalnice Generali

Na 4. strani

Na openskih ulicah
Praznik pomladi

Na 6. strani

Cenzura nad centroma
CIE in CARA v Gradišču

Na 9. strani

Štandrež bo dobil
kolesarski podvoz

Na 9. strani

V Števerjanu začetek
prvomajskih prireditev

Na 12. strani

Štarancan in Renče
potrdila pobratenje

Na 12. strani

kakšna usoda
na s čaka

ODBOJKA
Sloga Tabor
se je obdržala
v državni B2-ligi

Odbojkajri Sloge Tabor Tevite so že krog pred koncem doslegi obstanek v državni B2-ligi.
Na 22. strani

BARICH di Mariano Kerpan & Figli Snc
ul. Gambini 55/b - 34141 Trst TS
Tel. 040395090 - Fax 040943771
info@barichascensori.it - www.barichascensori.it

- dvigala
- dvizne ploščadi
- servis in popravila
- modernizacija obstoječih dvigal
- klicni center 24 ur na dan

DAL 1954 GRUPPO

AL VOSTRO SERVIZIO www.selesrl.com N. IT-0502

BAZOVICA
ul. Srečko Kosovel 3

Pri Lipi
GOSTILNA PIZZERIA

od ponedeljka
do sobote
od 11.00 do 22.30

nedelja
od 18.00 do 22.30

Tel. 040 9220163 - 040 9221334

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
faks 040 7786339
trst@primorski.it

Primorski
dnevnik

DEVIN-NABREŽINA - Predstavili so se kandidati in kandidatke Zveze levice

Ob skrbi za socialo tudi nasprotovanje divjim gradnjam

Kocijančič: Mladi dodana vrednost - Polovica kandidatov prvič v volilni preizkušnji

Boj proti gradbenim špekulacijam, ki so povzročile divje gradnje in s tem »uničile« dober del ozemlja, je med glavnimi programskimi točkami kandidatov in kandidatke Zveze levice, ki se bodo predstavili na bližnjih upravnih volitvah v devinsko-nabrežinski občini. Sicer sloni kandidatna lista na izkušnosti in obnem na svežini, saj je polovica kandidatov zelo mladih, glavni poudarek pa je na ljubezni do ozemlja.

Kandidate Zveze levice so predstavili včeraj dopoldne v Kamnarski hiši v Nabrežini ob navzočnosti županskega kandidata leve sredine Vladimirja Kukanja in deželnega svetnika SKP Igorja Kocijančiča. Ta je poudaril, da se kriza v državi odraža tudi v odnosu ljudi do volitev. V tem smislu so kandidati Zveze levice sveža novost, je dejal Kocijančič, in so zelo priljubljeni v devinsko-nabrežinski občini. Poznavajo jih v bistvu vsi in predstavljajo dodano vrednost, ki presega vsakega kandidata iz strankarskih vrst. Kocijančič je zato izrazil upanje, da bo volilna udeležba visoka. Na seznamu skupaj 12 ljudi jih je kar šest, ki prvič kandidirajo. Kukanja je dodal, da so vsi kandidati in kandidatke dejansko prijatelji in prijateljice, s katerimi zelo dobro sodeluje. Kukanja pričakuje uspešno volilno kampanjo, ker je vzdušje v občini zelo pozitivno.

Nosilka kandidatne liste Zveze levice je mlada diplomirana psihologinja, in sicer prekrna delavka Tatjana Kobau iz Križa (32 let). Ob njej so še delavci, uradniki, strokovnjaki, ki so vsi vložili veliko truda in si prizadevajo za izvolitev nove občinske uprave, ki jo bo vodil Kukanja. Na listi je, kot rečeno, dvanajst kandida-

Kandidatno listo Zveze levice so predstavili v Kamnarski hiši

KROMA

tov in kandidatke slovenske in italijanske narodnosti, ki pa se iz delovnih oziroma družinskih razlogov niso mogli vsi udeležiti predstavitev. Vsi imajo stalno bivališče ali delovno mesto v devinsko-nabrežinski občini. Na kandidatni listi so še upokojeni železničar Bruno Del Vecchio (69 let), računalniški izvedenec in občinski svetnik SKP Adriano Ferfolja (40 let), delavec v štivanski papirnici Christian Gabrovec (39 let), delavec Luigi Gentilini (58 let), delavec in sindikalist Cgil Maurizio Goat (41 let), upokojeni delavec štivanske

papirnice Giorgio Lansetti (57 let), pokrajinska svetnica SKP Elena Legiša (52 let), študent Sandi Paulina (19 let - neodvisen), Sonja Rebula (32 let - neodvisna),

upokojeni poštar v Nabrežini Bruno Venturini (57 let) in izvedenec podjetja Acegas-Aps Giorgio Zaccaria (54 let).

A.G.

Volitve 2012

DEVIN-NABREŽINA

Pisatelj Boris Pahor na prazniku SSK 1. maja v Devinu

»Spodaj s pomladjo – potovanje spomina od prvomajskih svobodnih dni leta 1945 do aktualnih izzivov letošnje volilne pomladi v Devinu-Nabrežini« je naslov svojevrsnega prvomajskega praznika, ki ga prireja devinsko-nabrežinska sekcija Slovenske skupnosti v torek, 1. maja, ob 18. uri na vrtu sedeža slovenskih pevskih zborov v Devinu. Častni gost bo prof. Boris Pahor. Pogovor s njim bo uvedel deželni svetnik Igor Gabrovec. Spomini preganjenca, ki je tiste daljne pomladi po večdesetletnem tunelu zagledal luč svobode in ponovno stopal med žive, se bodo prepletali z vprašanji pojmovanja svobode in demokracije danes, z vprašanjem ohranjanja narodne zavestnosti v odprtem stiku in sožitju z drugimi in konkretno o vlogi Slovencev v občini Devinu-Nabrežina, kjer se bo četrtoletnem obdobju ponovno ponujala priložnost izvolitve slovenskega župana v osebi Vlada Kukanja.

Volitve 2012

DEVIN-NABREŽINA

VOLILNA KRONIKA

Kukanja obiskal zdravstveni dom Pineta del Carso

Skrb za dokončno ureditev parkirišča in podpora povečanju specifičnih storitev oz. sprejemnih zmogljivosti zdravstvenega doma ter raznim razvojnim projektom, med katerimi velja omeniti čezmejno sodelovanje in ureditev daljinsko vodene skrbitve v za to primernih okoliških strukturah. O teh in drugih vprašanjih so govorili na srečanju med županskim kandidatom na volitvah v občini Devinu-Nabrežina Vladimirjem Kukanjo in vodstvom nabrežinskega zdravstvenega doma Pineta del Carso, ki ga sestavljajo podpredsednik prof. Ercolessi, zdravstveni vodja dr. Petronio in odgovorna za bolnišniško službo dr. Maja Tenze; srečanja se je udeležil tudi tajnik občinskega krožka Demokratske stranke Francesco Foti.

Sanatorij je vreden vsakršne pozornosti in ovrednotenja, saj predstavlja eno najpomembnejših zaposlitvenih stvarnosti v občini. Vodstvo zdravilišča je zaradi naraščajočega povpraševanja ležišč predstavilo občini načrt za povečanje doma. Hkrati gleda z zanimanjem na projekt preureditve v zdravstvene namene nekdanje šole na nabrežinskem trgu, ki spada med glavne točke programa koalicije, ki podpira Kukanjo. Če bi zdravilišče premestilo v to stavbo, ki je last občine in je že dalj časa zapuščena, svoje specialistične ambulante, bi bilo v bolnišnici v Nabrežini postaja več prostora za ureditev dodatnih ležišč. Dejstvo, da bi se zdravstvenega središča na nabrežinskem »placu«, pri katerem bi vsekakor bilo soudeleženo zdravstveno podjetje, lahko posluževali tudi prebivalci vasi s Komenskega in širšega Krasa, bi - zatrjuje Kukanja - dejansko omogočilo izpeljavo čezmejnega projekta. Še predvsem starejšim občanom bi pobuda omogočila lažji dostop do specialističnih pregledov.

Županski kandidat Kukanja medtem nadaljuje niz javnih srečanj po vaseh, na katerih se skupaj s kandidati list, ki ga podpirajo, sooča z domačini tako glede splošnih programskih smernic kot tudi o problemih in predlogih, ki zadevajo posamezne vasi ali območja. V ponedeljek, 30. aprila, bo ob 19. uri na trgu pred županstvom v Nabrežini, ob 20.30 pa v osmici Škerk v Praprotu.

Peticija SSK za protihrupne pregrade

Stranka Slovenske skupnosti v teh tednih tudi s pomočjo kandidatov na listi za občinski svet nadaljuje z zbiranjem podpisov za peticijo, s katero zahteva postavitev protihrupnih pregrad vzdolž celotnega avtocestnega odseka in vsekakor povsod, kjer se avtocesta približa naseljem. Isto mora veljati tudi za železniško progo, ki se prav tako vije mimo zasebnih bivališč. Podpise zbirajo tudi na volilnih stojnicah, ki bodo do prihodnje nedelje med Devinom in Nabrežino.

V Sesljanu evropski poslanec Severne lige Salvini

V baru Caffetteria&Sapori v Sesljanu št. 50/a bo v torek, 1. maja, ob 17.30 volilni shod Severne lige, ki se ga bo udeležil evropski poslanec SL Matteo Salvini. Na programu je tudi tiskovna konferenca. Vest je posredoval pokrajinski tajnik SL Pierpaolo Roberti, ki je poudaril, da je po obisku Roberta Maronija to daten dokaz, da je Devinu-Nabrežina pri srcu Severni lige.

TJAŠA ŠVARA GIORGIO RET WALTER PERTOT

VOLILNO POLITIČNO SPOROČILO - ODGOVORNI NAROČNIK: WALTER PERTOT

LISTA DIALOGA IN KONKRETNOSTI

SPORED SREČANJ Z OBČANI:

- Ponedeljek, 30. aprila, ob 20.00 v Šempolaju, v hiši »Škerk« (nekdanji otroški vrtec)
- Sreda, 2. maja, ob 19.00 v Sesljanu Center, bar »Inter«
- Četrtek, 3. maja, ob 20.00 zaključna prireditev v Cerovljah, kmečki turizem »Grmada«

TVOJ GLAS za TVOJO OBČINO

GOSPODARSTVO - Na včerajšnji skupščini delničarjev zavarovalnice Generali

Po lanskem hudem obdobju začetek letošnjega leta pozitivnejši

Lani 856 milijonov evrov dobička - Galateri ostaja predsednik - Perissinotto: »Smo vlagatelji, ne pa finančniki«

Gabriele Galateri bo še naprej vodil zavarovalnico Generali. Tako je sklenil upravni svet podjetja, ki se je sestel takoj po končani včerajšnji skupščini delničarjev, ki je potekala na Pomorski postaji, ter potrdil Galaterija za predsednika omenjenega upravnega sveta, poleg tega pa tudi za predsednika odbora za imenovanja in t.i. »corporate governance« ter odbora za družbeno in okoljsko vzdržnost.

Drugače so delničarji na včerajšnji skupščini (zaradi katere so morali potniško ladjo s Pomorske postaje preusmeriti v lesno pristanišče) izglasovali bilanco za poslovanje v letu 2011, iz katere izhaja, da je družba lani ustvarila 856 milijonov evrov dobička, operativni rezultat pa znaša 3,9 milijarde evrov. Od 24. maja bo družba izplačevala dividende v višini 0,20 evra na delnico, na skupščini pa so tudi izglasovali spremembe k statutu, ki uvajajo ženske kvote v upravni svet in nadzorni odbor, dalje določajo, da bo imenovanje glavnega sveta fakultativno ter uvajajo starostno mejo za funkcije predsednika in članov upravnega sveta ter pooblaščenega upravitelja.

Včerajšnja tržaška skupščina se je začela s poročilom predsednika skupine Galaterija, ki je med drugim glede težavnega gospodarskega trenutka poudaril pozitivne znake v poslovanju v prvem trimesečju letošnjega leta, potem ko je družba prestala nedvomno težavno leto 2011, v katerem pa je ohranila trdnost. To je v svojem poročilu poudaril tudi pooblaščen upravitelj Giovanni Perissinotto, za katerega bo zavarovalnica skušala v teku leta dodatno utrditi začetno pozitivno poslovanje. V prvih treh mesecih letošnjega leta je družba zbrala 19,8 milijarde evrov premij, kar znaša 6,1-odstotni porast: na področju življenjskih zavarovanj je porast 6,9-odstoten, na področju škod pa 4,7-odstoten.

Perissinotto je v svojem nastopu tudi odgovoril na kritike, ki jih je v pogovoru za dnevnik Corriere della Sera na njegov račun izrekel ustanovitelj podjetja Luxottica in bivši član upravnega sveta Leonardo del Vecchio, ki je vodstvo družbe obtožil, da se namesto z zavarovalništvom ukvarja s financami in zahteval Perissinottov odstop: »Smo vlagatelji, ne pa finančniki,« je dejal pooblaščen upravitelj. Vsekakor kaže, da je Del Vecchio vseeno glasoval za odobritev predložene bilance, s skoraj tremi odstotki delnic pa je s skupino Delfin postal tretji največji delničar, medtem ko prvi ostaja skupina Mediobanca z dobrimi trinajstimi odstotki, drugo pa Banka Italije z dobrimi štirimi odstotki delnic. Svoj delež sta povečala tudi skupina Caltagirone in norveški sklad.

Pri skupini Generali so spričo rezultatov prvega trimesečja letošnjega leta bolj optimistični

KROMA

PRAZNIK DELA - Osrednji sprevod po tržaških ulicah

Prvi maj v znamenju gesla: Delo in rast za izhod iz krize

Kako se lahko rešimo iz vse bolj dušeče ekonomske krize? Z delom in rastjo, so prepričani v deželnih vodstvih sindikatov CGIL, CISL in UIL, ki so geslo Delo in rast za izhod iz krize (Lavoro e crescita per uscire dalla crisi) izbrali kot vezno nit letošnjih praznovanj ob mednarodnem prazniku dela.

Osrednji sprevod bo tudi letos v Trstu in bo krenil ob 9. uri s šentjakobskega trga. Med transparenti številnih sindikalnih organizacij, političnih strank in drugih ustanov bo letos tudi transparent Primorskega dnevnika: novinarji, tiskarji in ostali uslužbenci vabijo vse bralce in prijatelje časopisa, da se jim pridružijo v sprevodu po mestnih ulicah. Končni shod bo kot običajno na Velikem trgu, kjer bo, predvidoma ob 10.30, množico nagovoril član državnega vodstva CGIL Nicola Nicolosi. V slovenščini bo spregovoril mladi sindikalist Damijan Coretti (Fim-CISL).

V Miljah se bodo delavci zbrali na vrtu bara Verdi ob 10.30, zaključni shod pa bo ob 11.15 na Marconijevem trgu. Tu bo med drugimi spregovoril Giorgio Uboni. V Nabrežini pa je zbirališče predvideno ob 9.45, po sprevodu bo zaključni shod v Križu, na katerem bosta spregovorila Giorgio Lazarini in Igor Castellani (v slovenščini).

Po nekaterih vaseh bodo na predvečer prvega maja pripravili kresove ali postavili maje, naslednje jutro pa so predvidene budnice domačih godb na pihala. Tako bo na primer jutri zvečer v Lonjerju; zbirališče ob 19.15 pri spomeniku, nato dvig maja. Na Proseku in Kontovelu se bodo prvomajska praznovanja kot običajno začela že na predvečer praznika dela in osvoboditve naših krajev. Organizatorja Vzpi Prosek-Kontovel in Mladinski krožek bosta jutri, 30. aprila, v sodelovanju z vaškimi organizacijami sooblikovala večer, ki se bo začel v proseškem Kulturnem domu ob 20.30. Prisotne bo

nagovoril politični delavec Massimo Veronese, sledil bo tradicionalni prižig kresa z družabnostjo na Balancu. V torek, 1. maja, pa bo budnica; zbirališče ob 8.15 pred Soščovo hišo.

K prvemu maju spada tudi tradicionalni praznik, ki ga Zveza levic prireja na dvorišču Prosvetnega doma na Opcinah. Danes ob 17. uri bodo tu nastopile Le mondine di Novi, pevski zbor žensk, ki so nekoč delale na riževih poljih v Piemontu. V večernih urah bo ples z različnimi domačimi skupinami, med katerimi izstopajo Kraški ovčarji.

Praznik se bo nadaljeval tudi jutri; ob 18.30 je predvidena debata o vlogi dela v današnji družbi, na kateri bodo sodelovali Antonio Saulle, Kristian Franzil in Matteo Gaddi. V torek, 1. maja, pa bo ob 17. uri nastopil Tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomazič. V večernih urah se bo praznično vzdušje nadaljevalo z nastopom skupine Alter Ego.

V Narodnem domu o Ivu Andriču in fašizmu

V mali dvorani Narodnega doma bodo v ponedeljek predstavili zbornik esejev Iva Andriča Sul fascismo. Pisatelj in Nobelov nagrajenec je bil kot znano več let v diplomatski službi; med letoma 1920 in 1923 je služboval tudi v Trstu in Vatikenu ter v prvi osebi spoznal fašistični režim. Na to temo je napisal več člankov, ki so izšli v raznih hrvaških in srbskih revijah. Božidar Stanišić jih je zdaj uredil in izdal pri založbi Nuova dimensione.

Na jutrišnji predstavitvi bosta ob uredniku spregovorila zgodovinarica Anna Maria Vinci in pisatelj Boris Pahor. Srečanje, ki ga prireja Slovenski klub in Skupina 85 pod pokroviteljstvom Hiše književnosti, bo v Narodnem domu (Ul. Filzi 14) ob 18. uri.

Režiserka Milena Olip gostja oddaje Važno je sodelovati

V štirinajsti oddaji niza Važno je sodelovati, ki bo na sporedu na valovih radija Trst A, v torek, 1. maja, ob 12.15 (ponovitev pa v sredo ob 14.10), se bo urednik Peter Rustja pogovarjal s koroško filmsko režiserko Mileno Olip. Že kot študentka filmske razjije je opozorila nase s kratkometražnim filmom Libero, v katerem združuje šport, kulturo in pripadnost, skratka ideale, ki so blizu olimpijskim.

Štiri oddaje o bogatem življenju dr. Ivana Cibica

Radio Trst A bo v naslednjih dneh predvajal štiri oddaje, posvečene dr. Ivanu Cibicu, proseškemu rojaku, ki že vrsto let živi v Ljubljani. Dr. Cibic je lani objavil knjigo spominov Utrinki iz mojega življenja in prav ta publikacija je bila povod za snemanje daljše radijske pripovedi, v kateri bo gost orisal svojo bogato življenjsko in poklicno pot.

V prvi oddaji, ki bo na sporedu danes ob 12. uri, bo govor o tem, kako je preživljal otroštvo in mladost na Proseku, kjer se je rodil leta 1924, v preostalih pa bo poudarek predvsem na njegovem delovanju v okviru Osvobodilne fronte, ko se je kot osemnajstletni mladenič priključil primorskemu partizanom v Trnovskem gozdu in bil v borbi za osvoboditev Gorice težko ranjen. Po okrevanju je pomagal graditi partizansko bolnico Pavla in vrsto let delal v tesnem stiku z zdravnico Pavlo Jerina-Lah, ki je bila upraviteljica bolnice od januarja 1944 do konca vojne. V povojnem času je delal kot splošni zdravnik v Ljubljani, je častni član Slovenskega zdravniškega društva in predsednik sekcije za partizansko zdravstvo pri omenjenem društvu. Radijska srečanja z dr. Ivanom Cibicem je pripravila urednica Ines Škarbar.

Spomin na padle tudi na Padričah in v Gropadi

Kulturni društvi Slovan s Padrič in Skala iz Gropade vabita jutri, v okviru praznovanj ob 67-letnici osvoboditve obeh vasi izpod nacifašističnega jarma, vaščane na polaganje vencev k spomeniku NOB. Ob 19.45 bo na Padričah zbirališče na vaškem trgu, ob 20. uri pa se bo začelo kratko spominsko slavlje ob padriškem spomeniku na pročelju vaške cerkvice. Nastopil bo domači mešani pevski zbor Slovan-Skala. Ob 20.15 se bodo vaščani obeh vasi spomnili še padlih gropajskih partizanov. Po polaganju vencev bo družabni večer v domu Skala v Gropadi.

V torek, na dan 1. maja, bo na Padričah ob 6. uri na sporedu prvomajska budnica z godbo na pihala Viktor Parma iz Trebč. V Gropadi bo tradicionalna budnica ob 6.30. (jng)

Danes popoldne v Briščikih nastopijo Riki Malva in THC

V Briščikih se danes napoveduje brezskrbno popoldne v družbi pevca Rikija Malve in skupine THC. Organizatorji, društvo Glasba brez meja, obljublajo veliko dobre volje, saj so tokratni gostje znani po svojih razigranih nastopih in zabavnih domislicah. Concert se bo pričel ob 16. uri, že od 12. ure pa bodo delovali dobro založeni kioski; vstop prost.

DAN OSVOBODITVE - Spominske svečanosti po okoliških vaseh

Hvaležen spomin na padle

Včeraj so se spomnili antifašistov in partizanov iz Brega - Jutri poklon paldim iz zgoniške občine, zvečer proslava v Križu

Po naših krajih se še dalje vrstijo spominske svečanosti v spomin na borce za svobodo. Tako so se včeraj, ob lepem sončnem vremenu, spomnili padlih z območja dolinske občine. V spominskem parku v Dolini je nekaj priložnostnih misli povedala županja Fulvia Premolin, zapel pa je tudi zbor upokojencev iz Brega pod vodstvom Manuela Purgerja. Predstavniki občinske uprave in vaških organizacij pa so položili vence tudi ob številna spominska obeležja v Mačkoljah, Rícmanjih, Gročani in še kje.

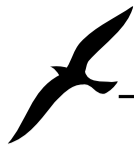
Zgoniška občinska uprava bo 67. obletnico osvoboditve počastila v ponedeljek, 30. aprila. Vence k domačim spomenikom in obeležjem bo položila: ob 12. uri na proseškem pokopališču, ob 12.20 pa ob spomeniku na Proseški postaji. Ob 18. uri bo zbirališče v Zgoniku, sledilo bo polaganje ob 18.15 v Repniču (spominska plošča), ob 18.30 v Briščikih, ob 18.45 v Gabrovcu (vaški spomenik), ob 19. uri v Samatorci (vaški spomenik), ob 19.15 v Saležu (vaški spomenik) in ob 19.30 spet v Zgoniku (vaški in občinski spomenik). Pri spomenikih bo nastopil moški pevski zbor Rdeča zvezda

SKD Vesna in VZPI Evald Antonič Stojan pa vabita v ponedeljek, 30. aprila, ob 20.30 na proslavo ob dnevu osvoboditve. Sodelujejo učenci osnovne šole Alberta Sirka, MPZ Vesna, pevka Irena Tratnik, priložnostna govornica pa bo Stanka Hrovatin. Proslava bo pri spomeniku padlim v Križu, v primeru slabega vremena v domu Alberta Sirka. Sledila bosta tradicionalna baklada in prvomajski kres.

V spominskem parku v Dolini je prisotne nagovorila županja Fulvia Premolin

KROMA

SLIVNO - Na pobudo turistične kmetije Le Torri di Slivia

Kraška turistična ponudba bogatejša za očarljivo jamo

Pejca v Lascu ima že 40 let svoj umetni vhod, turistov pa doslej še ni privabila - Spoštujemo netopirje

V Slivnem so obogatili vse bolj zanimivo turistično karto Krasa. Pejca v Lascu, ena najlepših jam na Tržaškem, bo od slej celo leto na ogled, obiskovalci pa bodo morali med občudovanjem kapnikov in očarljivih votlin obvezno spoštovati dejanske gospodarje - netopirje. Umetni vhod v sto metrov globoko jamo (razvija se v 554 metrih) in stopnice so uredili že v 60. letih, za kar nosita zasluge predvsem jamar Romano Ambroso in domačin Josip (Milan) Legiša, stric današnjih pobudnikov turističnega preporoda Pejce, ki ji v italijanski pravijo Le torri di Slivia.

Brat in sestra Corrado in Roberta Greco, predstavnika nove generacije Legiševih, upravljata z družino turistično kmetijo in manežo Le torri di Slivia na Svinjski griži. Včeraj sta ob navzočnosti predstavnikov Občine Devin-Nabrežina, Pokrajine Trst in Dežele FJK uradno odprla jamo, v kateri je po besedah njunega očeta Roberta tretja največja naravna votlina na tržaškem Krasu. Corrado Greco, ki je s podjetniškim podvigom praznoval svoj rojstni dan, je razložil, da leži jama na zemljišču, ki ga je nekoč kupil njegov pradedek. Pejca v Lascu je bila v zadnjih 40 letih (po prizadevanjih strica Milana in jamarja Ambrosa) v bistvu vseskozi odprta, vanjo pa so skozi naravni vhod v glavnem zahajali jamarji. Turizma kot takega ni nikoli bilo. »Uresničili smo dolgoletni cilj. Naj pojasnim, da to ni turistična jama: dostopna je samo z vodenimi ogledi, ki jih organiziramo na kmetiji, goste pa mora spremljati avtoriziran vodič,« nam je razložil Corrado. Pristavil je, da je turistična kmetija, ki so jo ustanovili leta 2008 (konje pa imajo od leta 1999), prva v Italiji, ki se lahko ponasa s tako posebno ponudbo.

Da bi omogočila vsakodnevne vodene ogledne jame (na voljo bodo od prvega maja) in hkrati zaščitila netopirje, ki v njej živijo, se je družina obrnila na tržaški naravoslovni muzej. Direktor Nicola Bressi je razložil, da živijo v Pejci tri vrste netopirjev: prvi se vanjo zatekajo na vsakodnevni počitek po lovu; drugi v njej prezimijo; tretji pa se v jami razmnožujejo, tako so njihov predel imenovali »otročka soba«. Netopirji so za človeka koristni, ker se hranijo s komarji in škodljivci, poleg tega pa z izločanjem gvana gnojijo zemljo v jami. »Lahko bi prepovedali vstop v jamo in pustili netopirje pri miru. Poznamo pa smo se, kako ravnajo drugod po svetu in se odločili za okolju prijazen turizem,« je dejal Bressi. Razsvetljava je v jami zelo omejena, v spodnjem delu Pejce bo prevladoval molk, skupine pa bo se-

več fotografij na www.primorski.eu

Desno prva skupina obiskovalcev, spodaj zadovoljna Corrado in Roberta Greco

KROMA

stavljalo največ dvajset obiskovalcev. »Že pred letom dni smo začeli privajati netopirje na človeka. Ugotovili smo, da jih ne motimo,« je dodal Bressi.

Z nami se je do dna jamskih stopnic spustila tudi gospa Olivia Krasnik, čila 88-letna Corradova in Robertina babica, ki je nad vnukoma ponosna. Bilo je tudi kar nekaj mladih krajevskih jamarjev, članov društva Grmada. Damjan Gerl nam je razložil, da so člani društva povezani na jamo, v preteklih letih so občasno prirejali vodene ogledne in organizirali ekskurzije za šolarje. Grecovi so si

priskrbeli več jamskih čelad in »agribus« (traktor z vozom za prevoz obiskovalcev), na voljo so tudi kočije. Na ceste so postavili dvojezične prometne smerokaze, iz katerih bodo kmalu izločili manjšega tiskarskega škrata.

Vsakošno novost spremljajo običajno tudi polemike. Na neki spletni strani se je pojavil namig, da je načrt družine Greco le pretveza za črpanje javnih prispevkov. Corrado je sume razbil: »To je povsem zasebna pobuda. Javne uprave nam niso dale niti petih centov. Veste zakaj? Ker nismo vložili nobene prošnje.« (af)

DAVKI - Kontrole tudi v tržaški pokrajini

Finančna straža na turističnih kmetijah

V vsej Italiji poteka skupna akcija finančne straže in agencije za prihodke proti utajevanju davkov, preiskovalci pa posvečajo tokrat posebno pozornost agroturizmu. Včeraj zjutraj so sistematične kontrole zajele tudi tržaško pokrajino, kjer so se finančni stražniki začeli odpravljati na kraške turistične kmetije, a tudi v tržaške hotele, penzione in trgovine. V raznih izmenah je na delu deset patrolj (skupaj nekaj čez dvajset finančnih stražnikov), akcija pa se bo nadaljevala vse do prvega maja.

Pokrajinski poveljnik finančne straže Pier Luigi Mancuso je pojasnil, da so kontrole stekle ob priložnosti dolgega prvomajskega vikenda, saj bo Trst in Kras v teh dneh obiskalo veliko turistov. Pod drobnogledom je predvsem gostinstvo in še zlasti turistične kmetije, ki imajo glede dovoljenj določene olatjave. Finančni stražniki preverjajo podatke v zvezi z davki (na primer izstavljanje računov) in delovne pogodbe. Odpravili pa se bodo tudi v tržaške trgovine in centre dobrega počutja.

Prvega maja začetek poletne sezone v Sesijskem zalivu

Skoraj poletne temperature, ki so včeraj zajele tudi Tržaško, so v marsikomu vzbudile željo po sončenju in morskem kopanju. Vremenske napovedi sicer niso najboljše, v Sesijskem zalivu pa se že vneto pripravljajo na poletno sezono.

Od 1. maja bosta odprti kopališči Caravella in Cohiba, kjer bodo od torka najpogumnejšim ponujali ležalnike in senčnike, poskrbljeno pa bo tudi za parkirišče (kajpak proti plačilu, a dovoljena je tudi uporaba lastnih ležalnikov). Kopalci bodo imeli na voljo tudi kioski, 18. maja pa bodo začele obratovati tudi kavarna, restavracija in picerija.

POKRAJINA - Večina O usodi pokrajin govoriti resno in preišljeno

Razprava o prihodnosti Pokrajine Trst se je preselila tudi v tržaški občinski svet, škoda le, da pri tem ni bil soudeležen tržaški pokrajinski svet, ki so ga izvolile občanke in občani. Tako v sporočilu za javnost ugotavljajo predsednik in podpredsednica pokrajinskega sveta, Maurizio Vidali in Maria Monteleone, ter načelniki skupin večine, potem ko je v prejšnjih dneh prišlo do polemike zaradi izjav tržaškega župana Roberta Cosolinija, ki je pokrajine in zlasti Pokrajino Trst označil za nepotrebne. V sporočilu poudarjajo, da vprašanja ni mogoče odpraviti na površen način brez upoštevanja dejstva, da so se manjše občine izrekle proti ustanovitvi mestne občine, zato je treba stvar vzeti v pretres na resen in preišljen način. Drugače podpisniki zagovarjajo vlogo Pokrajine in delo sedanjega uprave, katere obračun za leto 2011 kaže na devet milijonov evrov presežka, kar je pravi dokaz dobrega upravljanja, jasnosti in transparentnosti pri upravljanju z javnim denarjem.

NADJA ROJAC O BESEDI SLOVENSKE ISTRE

Žlahtni sad »tretje istrske renesanse«

Študijski krožek Beseda slovenske Istre je prejel priznanje za nagrado Alojza Kocijančiča, ki ga že vrsto let podeljuje občine Izola, Piran in Koper za posebne dosežke pri ohranjanju kulturne dediščine in kulturne identitete Istre. ŠK Beseda slovenske Istre, ki deluje že šestnajst let, je izdal petnajst zbornikov Brazde s trmuna o avtohtonih Slovincih v Istri. Naslov predstavlja brazde v na novo obdelano zapuščenno njivo (trmun), kar je prisposoda Istre, ki je za časa pomladi narodov vzcvetela, potem je bil njen glas utišán, po veliko letih pa je ponovno zaživela. »Raziskujemo njihovo staro, prastaro kulturo in njihovo zgodovino, iščemo sledi za domačimi razumniki, duhovniki in učitelji, predvsem tistimi, ki niso našli mesta v drugih publikacijah, ki izhajajo v Istri, zapisujemo stare istrske pravce in pesmi v narečju in dajemo možnost domačim ustvarjalcem, da objavljajo svoje literarne stvaritve,« je o zborniku povedala Nadja Rojac, mentorica krožka, sicer Tržačanka. Pomembno nagrado je krožek prejel, ker resno in redno izdaja zbornik, ki je dragocen vir podatkov o slovenski zgodovini in slovenski kulturi v Istri.

Krožek so ustanovili leta 1995, v času t.i. tretje istrske renesanse (tako jo je imenoval Boris Pahor). »Takrat se je Istran ponovno začel zavedati samega sebe, lepoto svojega kraja in sočnosti svoje govorice. V času osamosvajanja Slovenije se je začutila potreba po drugačnem kulturnem udejstvovanju. Takrat je sociologinja Leda Dobrinja v Leparju ustanovila Malo središče istrske kulture in v sklopu tega tudi ŠK Beseda slovenske Istre,« nam je o začetku povedala gospa Rojac, ki vodi krožek od leta 2001, ko ji je krmilo prepustila Dobrinjeva. Cilj krožka je bila izdaja letnega glasila, zbornika Brazde s trmuna. Krožek nima pravega sedeža, naslov ima v Kopru, srečujejo pa se v Društvu upokojencev v Bertokih.

Katera je pravzaprav vaša naloga v krožku?

»Skozi vse leto zbiram prispevke za novo številko glasila, ki se je z leti prelevilo v zbornik. Iščem nove sodelavce in skupaj z ostalimi člani pripravljam predstavitev zbornika.« Zbornik vsako leto premierno predstavijo enkrat v Istri, drugič v enem od obmorskih mest, sledijo pa druge predstavitve v slovenski in hrvaški Istri, na Tržaškem, Krasu in v osrednji Sloveniji. Običajno člani in sodelavci preberejo nekatere odlomke iz lastnih prispevkov in pozijeje ter pripovedujejo istrske pravce.

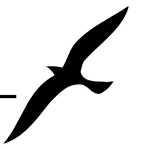

Nadja Rojac

»Člane študijskega krožka povezuje ljubezen do Istre, kjer so se rodili in živijo. Združujejo jih vrednote, ki so jim jih pustili predniki in želijo to ohraniti, zapustiti in predstaviti znancem,« je o članih povedala gospa Rojac in dodala, da gre vsem zasluga za Kocijančičevo nagrado. Člani prihajajo iz raznih krajev in predstavljajo celotno slovensko Istro. Naj omenimo Danilo Tuljak Bandi iz Koštabone, ki je poročena v Dolini, Marijo Andrejašič Koren iz Podgorja pod Slavnikom, pohodnika in igralca Ivana Novaka iz Ospa in Marijo Šavron Jerman iz Širc pri Gradinu. S krožkom sodelujeta tudi izredna pripovedovalca istrskih zgodb Viktor Pucer Štromar iz Puč in Kostantin Radoslav-Košte iz Sečovelj. »Vsi so prave umetniške duše in ponosni na svoje istrske korenine,« je podčrtala gospa Rojac.

Poleg letošnje Kocijančičeve nagrade je bil študijski krožek Beseda slovenske Istre deležen številnih priznanj v svojem dolgoletnem delovanju. Krožek je prejel dve priznanji Andragoškega centra Slovenije za izjemne strokovne dosežke pri bogatitvi znanja drugih ter za izjemne uspehe in bogatitev lastnega znanja. Ob 15-letnici delovanja do prejeli priznanje Javnega sklada za kulturne dejavnosti Republike Slovenije za posebne dosežke pri oblikovanju, raziskovanju in ohranjanju kulturne identitete Istre. Ob tej priložnosti so izdali poseben zbornik Brazde s trmuna, ki združuje najbolj pomembne in najbolj zanimive članke prejšnjih števil. »Želeli smo čim bolj celovito prikazati staro, prastaro slovensko kulturo in slovensko zgodovino v Istri in upam, da nam je uspelo,« je zaključila gospa Rojac.

Andreja Farneti

OPČINE - Na openskih ulicah še danes Praznik pomladi

Namesto avtomobilov stojnice s cvetjem in marsičim

Dvodnevno prireditev prireja konzorcij Skupaj na Opčinah - Omejitve v prometu

Openski trgovci so si že zamislili kar nekaj pobud, da bi popestrili svojo ponudbo in sploh življenje na vaških ulicah. Ena izmed teh je Praznik pomladi, za katerega je dal pobudo konzorcij Insieme a Opicina-Skupaj na Opčinah (v sodelovanju s tržaško občinsko upravo): dvodnevni pomladni sejem na Trgu Škavenca in na Narodni, Dunajski ter Proseški ulici.

Na openskih ulicah so tako včeraj ponujali razne sezonske rastline, lončnice in drug material za ljubitelje vrtnarjenja. Poleg tega pa tudi sezonsko sadje in zelenjavo, domače pridelke (na primer oljčno olje), sladice, lesene in kamnite obrtniške izdelke, razne hišne dodatke in še marsikaj.

Pomladni sejem se bo zaključil danes. Stojnice bodo na ulicah predvidoma do 22. ure, zato velja na Opčinah tudi danes poseben prometni režim. Organizatorji svetujejo obiskovalcem, da avto parkirajo na parkiriščih ob krožnem križišču.

Lončnice in druge rastline na Narodni ulici

KROMA

Društvo slovenskih izobražencev

vabi jutri v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3

na predavanje JANEZA BIZJAKA

Odmevi megalitske kulture v slovenski krajini in v njenem kulturnem izročilu.

Začetek ob 20.30

SLOVENSKI KLUB in Skupina 85

pod pokroviteljstvom Hiše književnosti

PREDSTAVLJATA

eseje IVA ANDRIČA **SUL FASCISMO**

Sodelujejo:

urednik Božidar Stanišič,
Boris Pahor, Anna Maria Vinci

Jutri, 30. aprila, ob 18. uri
v Narodnem domu (Ul. Filzi 14)

Fantovska in dekleška Boršt-Zabrežec

PARK HRIBENCA
V ZABREŽCU

Program:

Jutri, 30. aprila, od 18. ure dalje
TRADICIONALNO DVIGANJE MAJA

Petek, 4. maja, od 19.30
PODIRANJE MAJA

Od 18. ure bodo delovali dobro
založeni kioski s specialitetami na žaru.
TOPLO VABLJENI!

GLAS HARMONIKE

1. maj
ob 15.00
DOMJO
KD F. Venturini

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 29. aprila 2012
ROBERT

Sonce vzide ob 5.55 in zatone ob 20.10
- Dolžina dneva 14.15 - Luna vzide ob 12.22 in zatone ob 1.59

Jutri, PONEDELJEK, 30. aprila 2012
KATARINA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 23,4 stopinje C, zračni tlak 1017,6 mb ustaljen, vlaga 38-odstotna, veter 12 km na uro jugo-vzhodnik, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 14,4 stopinje C.

OKLICI: Giosue' Baggio in Sofia Moratti, Joaquin Leonidas Betancourth Villegas in Barbara Iseppi, Massimiliano Rebek in Sabina Pugliese, Davide Vetta in Silvia Luccchini, Wilmer Berton in Laura Vitali Serdoz, Maurizio Bradaschia in Sara Piccolo, Massimo Degano in Teresa Craighero, Marcello Mattiussi in Giulia Runti, Alessandro Birolo in Woineshet Demese, Marco Slavec in Roberta Purich, Gianfranco Venturini in Fulvia Burolo, Silvio Quarantotto in Cristina Paddeu, Marco Pagot in Graziella Lucchini, Marco Guccione in Margherita Tironi, Piero Adelman Della Nave in Larisa Tselhina, Emilio Giurissich in Mirella Toppi, Lamberto Bello in Ingrid Siskovic, Stefano Viezzoli in Silvia Faion, Sebastian Segal in Nicoletta Stefani, Domenico Camasta in Mariadina Cattaruzzi.

Lekarne

Nedelja, 29. aprila 2012

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Revoltella 41, Žavljce - Ul. Flavia 39/C, Zgonik - Božje polje 1.
Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. Tor S. Piero 2 (040 421040), Ul. Revoltella 41 (040 941048), Žavljce - Ul. Flavia 39/C (040 232253).
Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

5 TISOČINK za Sklad Mitja Čuk
Za podporo Skladu iz svojega dohodka (I.R.P.E.F. 2011)
vpišite davčno številko:
C.F. 00639780329

BANCA DI CREDITO COOPERATIVO DEL CARSO Soc. Coop. Zadruga ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

s sedežem na Opčinah (TS), ul. Ricreatorio 2

št. vpisa v register ABL: 08928 - št. vpisa v Register bančnih zavodov: 3387-80
št. vpisa v Register zadrug: A160760 - št. vpisa v Trgovinsko zbornico: TS-27793
davčna številka in št. vpisa v Register tržaških podjetij: 00093160323

ZKB
1908 credito cooperativo del carso
zadruga kraška banka

OBVESTILO O SKLICU REDNEGA OBČNEGA ZBORA

v smislu 24. člena statuta in pravilnika občnega zbora, sprejetega dne 27. maja 2007

Redni občni zbor bo v drugem sklicanju

v PETEK, 4. maja 2012, ob 18.30 v Športno-kulturnem centru v Zgoniku.

- DNEVNI RED -

1. Bilanca na dan 31. decembra 2011: s tem povezani in iz tega izhajajoči sklepi.
2. Plačilne politike in s tem povezani sklepi.
3. Določitev honorarjev za člane upravnega in nadzornega odbora ter smernic za določitev povračila stroškov opravljanja mandata.
4. Izvolitev članov upravnega odbora po predhodni določitvi števila članov le-tega.
5. Določitev, v smislu 30. člena statuta, maksimalne višine terjatev, ki izvirajo iz poslovanja članov, strank in predstavnikov zadruga.

V smislu 1. odstavka 25. člena statuta se občnega zbora smejo udeležiti člani, ki so vpisani v člansko knjigo vsaj devetdeset dni.

Če se kateri izmed članov ne more udeležiti občnega zbora, prosimo, da v smislu 1. odstavka 5. člena pravilnika občnega zbora **pooblasti izključno** drugo včlanjeno fizično osebo (ki pa ne sme biti član upravnega odbora, nadzornik ali uslužbenec zadruga) na način, ki ga predpisuje 25. člen statuta. Pooblastila, ki ne navajajo imena pooblaščenca, niso veljavna in ne bodo overovljena. V smislu 3. odstavka zgoraj omenjenega člena mora pooblastilo ob trenutku podpisa overoviti predsednik družbe, notar, član upravnega odbora ali uslužbenec, ki je prejel posebno pooblastilo upravnega odbora. Overitev pooblastil poteka med delovnim urnikom v prostorih banke.

V smislu 4. odstavka 2. člena pravilnika občnega zbora je osnutek bilance s priloženima poročiloma na razpolago članom na sedežu Banke ali v njenih podružnicah.

Člani si lahko prosto ogledajo pravilnik občnega zbora na sedežu Banke ali v njenih podružnicah. Poleg tega ima vsak član pravico do enega brezplačnega izvoda pravilnika.

V imenu upravnega odbora
predsednik Sergio Stancich

Slovensko Stalno Gledališče
Claudio Magris SAJ RAZUMETE

režija: Igor Pison
DANES, 29. aprila ob 16.00
(druga nedelja)
OSNOVNI ABONMA (v Mali dvorani)
Prosimo cenjene abonente, da nas pravočasno obvestijo o morebitni odsotnosti.
vse predstave so opremljene z italijanskimi nadnapisi
Blagajna Slovenskega stalnega gledališča je odprta od ponedeljka do petka z urnikom 10-15 in eno uro in pol pred začetkom predstave.
Tel. št. 800214302 (brezplačna) ali 040 362542. www.teaterssg.com

PRVOMAJSKI PRAZNIK na OPČINAH POD ŠOTOROM
na dvorišču Prosvetnega doma
Danes, 29. aprila
ob 16.00 odprte kioskov
ob 17.00 koncert
"LE MONDINE DI NOVI"
ženska glasbena skupina iz riževih polj sledi ples s skupinami: U'PNSKA MULARIJA, HACKERS in KRAŠKI OUVČARJI"
Jutri, 30. aprila
ob 18.00 razprava "DELO DANES..."
Torek, 1. maja
ob 14.00 odprte kioskov
ob 16.00 prvomajski pozdrav
ob 17.00 koncert
TPPZ P. TOMAŽIČ sledi ples s skupino **ALTER EGO**
Vabljeni!

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Revoltella 41, Trg Goldoni 8, Žavljce - Ul. Flavia 396/C. Zgonik - Božje polje 1 (040 225596) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Ponedeljek, 30. aprila, ter od srede, 2., do sobote, 5. maja 2012

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30
Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. Ginnastica 39/A (040 764943), Trg Valmaura 11 (040 812308).

Opčine - Nanoški trg 3 (040 211001) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Ul. Ginnastica 39/A, Trg Valmaura 11, Trg Sv. Jakoba 1.

Opčine - Nanoški trg 3 (040 211001) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Sv. Jakoba 1 (040 639749).

Torek, 1. maja 2012

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Ul. Ginnastica 39/A, Trg Valmaura 11, Trg Sv. Jakoba 1, Opčine - Nanoški trg 3.
Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. Ginnastica 39/A (040 764943), Trg Valmaura 11 (040 812308).

Opčine - Nanoški trg 3 (040 211001) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Ul. Ginnastica 39/A, Trg Valmaura 11, Trg Sv. Jakoba 1.

Opčine - Nanoški trg 3 (040 211001) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Sv. Jakoba 1 (040 639749).

Šolske vesti
DTZ ŽIGE ZOISA sporoča, da bo v ponedeljek, 30. aprila, šola zaprta.

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 356320
faks 0481 356329
gorica@primorski.it

Primorski
dnevnik

GRADIŠČE - Poslanca in deželni svetnik v centrih za priseljence

»To ni sprejemni center, temveč kletka za živali«

Novinarjem še vedno prepovedan vstop - »Odsotnost transparentnosti vsiljuje sum o odsotnosti demokracije«

Monai, Strizzolo in Antonaz ob izhodu iz centra CIE (levo), poleg težkih železnih ograj in sil javnega reda nad centrom »bdi« tudi vojska (desno)

BUMBACA

Župan občine Romans Davide Furlan, ki je včeraj vstopil v center za priseljence CIE v Gradišču, je ob izhodu dejal: »Huje je od tega, kar sem mislil. To je zapor.« Poslanec Italije vrednot Carlo Monai je povedal: »Pridrzan možki me je opozoril: Ne imenujte CIE sprejemni center, temveč kletka za živali.« Poslanec Demokratske stranke Ivano Strizzolo mu je pritrdil: »To ni struktura, za katero bi lahko trdili, da je spoštljiva do človeškega dostojanstva.« Deželni svetnik Stranke komunistične prenovne je še dodal: »Center CIE je reklamni spot ligaške vlade, ki so ga podprle tudi ostale desnosredinske politične sile. Je dokaz, da je zakon Bossi-Fini doživel polom in da je treba vprašanja priseljenstva obravnavati iz povsem drugačnih izhodišč.«

Furlan, Monai, Strizzolo in Antonaz so včeraj dopoldne vstopili v centra CIE (za nezakonite priseljence) in CARA (za proslilce azila) v Gradišču. Ob izhodu jih je pričakala skupina novinarjev domala vseh lokalnih medijev, ki so včeraj zamen čakali, da bi tudi njim dovoljen vstop v center. V CIE je danes 22 pridržanih oseb - krepko pod pragom njegove zmogljivosti -, v bližnjem centru CARA pa okrog 120 oseb, tudi družine z otroki, kjer pa je režim milejši. Obisk dveh parlamentarcev in deželnega svetnika, ki so jih v center pospremili župan Romans in prosvoljni združenja Tenda per la Pace e i Diritti, je sodil v državno kampanjo »Lasciate-CIEntrare«. Obiskanih je bilo devet sorodnih centrov po Italiji, v le redkih pa ni bil dovoljen vstop novinarjem, čeprav je sedanja notranja ministrica prekalala lansko prepoved ministra Roberta Maronija. Šest novinarjev iz Goriške je na začetku tedna posredovalo prefekturi prošnjo za vstop, ki je bila zavrnjena. Vse dosedanje prošnje novinarjev so naletele na gluha ušesa, na kar je včeraj kritično reagiral deželni sindikat novinarjev. Prefektura utemeljuje prepoved z obnovitvenimi deli v CIE, nerazumljivo pa je, da prepoved velja le za novinarje, nikakor ne za predstavnike institucij. Razlogi so očitno drugačne narave, opozarja sindikat, Monai pa trdi: »Odsotnost transparentnosti vsiljuje sum o odsotnosti demokracije.«

O centru CARA je Antonaz poudaril, da bo od prefekture zahteval spoštovanje obvez iz zakupne pogodbe, v kateri sta na primer predvideni pralnica in brivnica, ki pa ju ni. V centru CIE pa je Monai ugotovil, da so šele pred enim mesecem pridržanim omogočili, da dvakrat na dan po eno uro izstopijo iz kletk in se sprehodijo po zagrajenem in cementnem dvorišču. Ravno tako pred kratkim so dobili blazine in vzglavnike, saj so pred tem morali ležati na železnih posteljah. Huje kakor v zaporu. O domnevnem nasilju policistov v zdravniški sobi, na kar je poslanca opozoril tunizijski priseljenc, ki je o sebi tudi dejal, da je odvisnik, pa je Monai pojasnil: »Zahteval sem, da mi sile javnega reda omogočijo ogled posnetkov sistema za videonadzor. Najprej so mi odvrnili, da mi ne bo ustrezno. To sem dosegel šele tedaj, ko sem zagrozil, da ne bom šel od tod. Posnetki pa niso potrdili priseljenčevih izjav.«

GRADIŠČE SAP: »Ni bil žrtev, temveč napadalec«

Obisk poslancev in deželnega svetnika v centrih CIE in CARA je naletel na kritičen odziv policijskega sindikata SAP. »Tunizijski priseljenc je obtožil policijo, da je bil pretepen. Poslanca in svetnik so zato zahtevali, naj jim bo omogočen pregled četrtkovih posnetkov. Zaradi njihovega vztrajanja so jim ustregli, a so morali prekiniti delovanje sistema za videonadzor, zato da so posnetke lahko predvajali na zaslonu. Ogled le-teh je evidentiral laži priseljenca, med prekinitvijo videonadzora pa je isti Tunizijec nemoteno - ne da bi ga posneli - napadel uslužbenca podjetja, ki upravlja center, sicer državljana Šrilanke. Lep primer zaupanja poslancev v državni aparat,« ostro ugotavlja goriški tajnik sindikata Angelo Obit, ki tudi opozarja, da z razliko drugih delegacij parlamentarcev, ki so v zadnjem času obiskale CIE, včerajšnji gostje v pogovoru s silami javnega reda niso poizvedovali o razmerah dela, a so šli direktno med pridržane. »Prisluhnili so Tunizijcu, ki ga je v četrtek popoldne pripeljal v Gradišče osebje kvesture v Vicenzi in ki je takoj obtožil agente, češ da so ga pretepli. Včeraj je napadel čistilca iz Šrilanke, ki se bo moral zaradi ran zdraviti tri dni, v petek pa je obmetaval agente s pomarančami in jih zmerjal,« še navaja Obit, ki pričakuje, da se včerajšnji gostje opravičijo osebju.

ŠTANDREŽ - Zagotovilo deželnega odbornika

»Podvoz bo«

Štandrež bo dobil svoj kolesarski podvoz pod avtocesto Gorico-Vileš. To zagotavlja deželni odbornik Riccardo Riccardi, potem ko se je v petek štandreški rajonski predsednik Marjan Brescia z »burelo« in protestnim transparentom odpravil na novo krožišče, da bi zahteval ravno gradnjo podvoza, ki bi pešcem in kolesarjem zagotovilo varen dostop do glavnega goriškega pokopališča.

»Prvotni gradbeni načrt smo sprejeli, saj smo popolnoma reorganizirali prometno ureditev okrog krožišča ravno zato, da bi lahko zgradili podvoz, ki bi omogočil varno vožnjo iz Štandreža do pokopališča. Svojo obvezo do gradnje kolesarskega podvoza smo uspeli uresničiti tudi zaradi dobrega sodelovanja z goriško občino in podjetjem SDAG, s katerima smo takoj našli skupni jezik,« poudarja Riccardi. Po njegovih besedah so pri načrtovanju hitre ceste prizadevali, da bi bila funkcionalna, varna in predvsem da bi odgovarjala vsem okoljskim predpisom. »Pri vsem tem ne smemo pozabiti na velik pomen, ki ga imajo nove ce-

stne infrastrukture za gospodarski razvoj. Prepričan sem, da bodo avtocesta in še predvsem novo štandreško krožišče prispevala k izhodu iz izolacije, ki tare Gorico,« pravi Riccardi in pojasnjuje, da bo nova avtocesta izredno pomembna v obdobju gospodarske rasti, ki bo sledil sedanji gospodarski krizi. »V preteklosti smo večkrat zavlačevali z gradnjo novih infrastruktur, saj smo čakali na boljše čase. Tako smo povsem nepripravljeno pričakali ponoven zagon gospodarstva, kar je le še povečalo razlike med našimi kraji in bolj razviti regijami,« razlaga Riccardi.

Brescia se je za protestno akcijo na štandreškem krožišču odločil le dan zatem po postavitvi drugega jeklenega loka. Gradbeni delavci so s pomočjo treh orjaških žerjavov pritrdili lok na svoje temelje v noči s četrтка na petek, takoj zatem pa se je začelo napenjanje jeklenih kablov, ki se bo predvidoma zaključilo danes zvečer. Do takrat bo na odseku hitre ceste ob štandreškem krožišču veljala zapora.

Riccardo Riccardi

GORICA - Sistem bo začel delovati v četrtek

Kolesa za izposajo

V mestu pet izposojevalnih postaj - Potrebna bo kartica, na katero bo treba naložiti kredit

V Gorici bo v četrtek začel delovati sistem za izposajo koles »Bike sharing«, v katerem je bilo vloženih 172.000 evrov; z ministrstva za okolje jih je prišlo 140.000, občina je pristavila manjkajočih 32.000 evrov. Urejenih je pet izposojevalnih postaj, in sicer na trgu pred županstvom, ob parkirišču pred železniško postajo, na Travniku, pred sedežem Videmske univerze v Ulici Diaz in ob parkirišču na Drevoredu Oriani. Skupno bo obiskovalcem Gorice in domačinom na razpolago 35 koles, katerih glavna lastnost bo vzdržljivost, saj bodo namenjena izposoji v vseh vremenskih razmerah. Kolesa bodo »čezmejna«, saj jih bo nekaj v bodoče na voljo tudi v Novi Gorici.

Za izposajo kolesa bo potrebna kartica, ki jo bo mogoče dobiti v pritličju občinske palače v Ulici Garibaldi, kjer je bil urad za stike z javnostjo. Na kartico bo treba naložiti kredit, kar bo treba opraviti v občinskem ekonomatu na županstvu. Zatem se bodo imetniki kartice lahko odpravili do ene izmed izposojevalnih naprav in si izposodili kolo. Prve pol ure vožnje bo brezplačne, druge pol ure bo stal 0,25 evra, tretji pol ure en evro, četrti pol ure pa dva evra; izposoja za preko dve uri časa bo stala 4 evre, tri ure pa bodo predstavljale najvišji limit za izposajo. Izdaja kartice bo brezplačna, kavnica bo vredna deset evrov, najnižji naloženi kredit pa pet evrov. Pri izpo-

sojevalnih postajah bo mogoče stopiti na kolo tudi z deželno elektronsko zdravstveno izkaznico. Gorica je tako prva občina v deželi, ki je elektronsko zdravstveno kartico uporabila še v drugi namen. Izposojevalni sistem bo sprejemal samo novejšo zdravstveno izkaznico, ki jih je mogoče prepoznati po malem logotipu z orlom na zgornjem desnem vogalu kartice. Na občini so zadovoljni, da se bo z izposojevalnim sistemom opremila tudi novogoriška občina, tako da bo mogoče s kolesi voziti po obeh mestih. V projekt nameravajo vključiti še občino Šempeter-Vrtojba, s postajami za izposajo koles pa naj bi se opremilo tudi zdravstveno podjetje.

Kolesa pred županstvom BUMBACA

ŠTEVERJAN - Uvod v prvomajska praznovanja

Meštirji in mižerije v briški preteklosti

Pri iskanju dodatnih virov zaslужka so se Brici izučili obrtniških poklicev

Avtorica knjige Darinka Sirk in Katja Kogej (levo), občinstvo (spodaj)

BUMBACA

OB PRVEM MAJU Z Bukovja na Sabotin in na izhodišče

Petkovo srečanje s posredovalko briškega ljudskega izročila Darinko Sirk in nastop moškega pevskega zbora iz Štmavra pod vodstvom Nadje Kovic sta pomenila uvod v niz prireditev ob vsakoletnem prvomajskem slavu v Števerjanu v priredbi kulturnega društva Briški grič. Prijateljsko in tovariško srečanje bo v torek, 1. maja, ob 17. uri na Bukovju, kjer bomo prisluhnili priložnostnemu nagovoru in nastopu otroške in mladinske folklorne skupine kulturnega društva Vuk Karadžić iz Trsta. Zatem bodo nastopile Navihanke. Pri števerjanskem društvu pripravljajo, za ljubitelje peš hoje, tudi tokrat daljši pohod z Bukovja v Podsabotin, nato na greben Sabotina in mimo lovsko kočjo v Brezje in nato v glavnem po gozdnih poteh na Hum in spet na izhodišče. Pohod bo v torek, 1. maja, z Bukovja. Začetek bo ob 9. uri, skupne hoje bo okrog šest ur. Kdor želi, se pohodnikom lahko pridruži na poti, in sicer: ob 10.30 pri cerkvi v Podsabotinu in ob 13. uri pri lovski koči na Sabotinu. Ob vrnitvi v Števerjan se bodo udeleženci poklonili padlim s polaganjem cvetja k spomeniku na glavnem trgu. Udeležba je na lastno odgovornost, prav tako morajo udeleženci sami poskrbeti za organizacijo prevoza v primeru, da se pohodnikom pridružijo med potjo oz. na posameznih odsekih. Priporočajo pa primerno (planinsko) obutev, saj so steze ne nekaterih odsekih pošteno blatne in razmočene; vpisnine ne bo. Prvomajsko slavje v Števerjanu se bo nadaljevalo in zaključilo ob koncu prihodnjega tedna.

prikazala stara oblačila in obutev. Prikazano je bilo staro spodnje laneno perilo, pa »kotole« in »gvanti« raznih krojev in oblik ter številni kosi različnih prazničnih in delovnih oblačil. Srečanje z briško preteklostjo je popestril še nastop moškega zbora Štmaver, ki je pod vodstvom Nadje Kovic zapel nekaj pesmi. (vip)

Petkov uvod v prvomajska praznovanja v Števerjanu je bil posvečen preteklosti Brd. Kulturno društvo Briški grič je na svoj sedež na Bukovju priklicalo lepo število poslušalcev, ki so pozorno sledili predstavitvi knjige z naslovom »99 meštirjev - 100 mižerij«. Izšla je pred kratkim, iz naslova pa že lahko razberemo, da je v besedi in podobi prikazano nekdanje kmečko življenje v Brdih, ki ga je zaznamovala tudi revščina. Da bi ušli težkim življenjskim razmeram, so Brici iskali vse mogoče dodatne vire zaslужka. Tako so nastali številni obrtniški poklici, s katerimi so Brici skušali uvesti tudi gospodarske prijeme, ki niso bili direktno vezani na kmetijstvo. Najprej so se seveda pokazale potrebe pri izdelavi in popravilu kmečkega orodja. Mnogi fantje in moške so se izučili za kovače in kleparje, pa za

mizarje in kolarje, nato so prišli na vrsto kamnoseki, zidarji, mehaniki, čevljarji. Med ženskami pa so se uveljavljale šivilje, pletilje in izdelovalke copat in blazin. Skratka, skoraj v vsaki briški vasi so se našli ljudje posvetili tudi rokodelskim opravilom.

V vseh pogledih zanimivo knjigo, v kateri najdemo tudi veliko anekdot in zgodb iz izrazito kmečkega okolja, je napisala upokojena učiteljica Darinka Sirk, sicer neumorna raziskovalka in zapisovalka nekdanjega življenja v Brdih. Pri predstavitvi knjižne novosti, ki je izšla v samozaložbi, je ob avtorici spregovorila še etnologinja Katja Kogej, podzrav gostjama in publiki pa je izrekel član društva Briški grič Silvan Pittoli. Sam predstavitveni večer je obogatila še »modna revija«, med katero je skupina mladih iz Brd

GORICA - Koncert pred polno dvorano

Pustili so sled in so še vedno v odlični formi

Eden izmed nastopajočih bendov in goriški kantavtor Gino Pipia (spodaj) BUMBACA

Pred polno dvorano Verdijevega gledališča so na petkovem rock koncertu nastopili bendi, ki so na Goriškem, pa tudi v deželi FJK, zapustili sled. V glavnem je šlo za glasbene skupine, ki so v mestu in okolici delovali v »zlatih« šestdesetih in deloma v sedemdesetih letih minulega stoletja.

V šestdesetih letih prejšnjega stoletja je nekaj rock'n'rolla prihajalo iz ZDA, v Evropi pa so poznali zgolj popevke. Z Beatlesi in Rolling Stonesi pa se je začelo novo obdobje, ki se tako ali drugače nadaljuje še danes. Šlo je za čas, ki je konec šestdesetih let pomenil študentske nemire in zahteve mladine po večjem upoštevanju. To je bilo tudi povedano na začetku koncerta, ki je v goriški teater priklical veliko oboževalcev rock glasbe. Med publiko je prevladovala generacija, ki je tisto obdobje doživljala v prvi osebi, kar nekaj pa je bilo tudi mladih, saj je rock izpred pol stoletja postavil temelje številnim kasnejšim vrstam. Goriški beat večer je priredilo združenje Assoeventi, vabilu za nastop se je odzvalo kar trinajst bendov z Goriškega, Tržaškega, Videmskega in iz Pordenona. Poleg njih se je s kratkim nastopom predstavil znani Mal, ki je dolga leta sodeloval s skupino Primitives; iz Vidma je prišel pevec Beppe Lentini, nastopile so baletke Spazio Danza, za kratek humoristični vložek je poskrbel Videmčan Sdrindule.

Dovolimo si le pripomniti, da je bil program predolg tako za gledalce kot tudi za člane ansamblov, ki so morali dolge ure čakati na svoj turnus za odrom. Poleg tega se nekateri bendi, zlasti tisti bolj uveljavljeni, niso držali dogovorjenega časa, a so svoje nastope krepko podaljšali, kar je seveda povzročilo nekaj slabe krvi. Kakorkoli že, koncert je odlično uspel, saj so vse skupine pokazale, da so se na večer dobro pripravile. Nekateri bendi so se strogo držali glasbenih tokov oz. »souna« izpred skoraj pol stoletja, drugi, zlasti tisti, ki so še aktivni, pa so svoje nastope začinili s sodobnejšimi prijemi.

Na koncu so vse skupine prejele spo-

minsko plaketo za sodelovanje (posebno plaketo je prejel starosta goriških skupin Gigi Lo Re), vsi nastopajoči pa še CD ploščo, ki prinaša po eno skladbo vsakega nastopajočega benda. Ploščo so v snemalnem studiju posneli pred dobrim mesecem. Ves koncert je bil tudi filmsko posnet in ta posnetek bodo uporabili za izdelavo DVD plošče.

ŠTARANCAN-RENČE - Ob 35. obletnici

Potrdili pobratenje

Skupaj so pripravili bogato razstavo - V maju bo podoben dogodek na slovenski strani

V Štarancanu so pred kratkim počastili 35-letnico pobratenja med Krajevno skupnostjo Renče in občino Štarancan. Navada je, da se potrditev pobratenja s podpisom listin opravi v obeh krajih; tako bo podoben dogodek 26. maja v Renčah. Slovesnosti so se udeležili predstavniki oblasti, občinskih in krajevnih uprav, obeh šol ter številnih društev in organizacij. Leta 1977 sta listino pobratenja prva podpisala Lorenzo Papais, tedanji župan Štarancana, in Dragotin Arčon, tedanji predsednik Sveta Krajevne skupnosti Renče, prisoten pa je bil tudi Jože Šušmelj, tedanji novogoriški župan. Poleg predstavnikov dežele FJK in goriške pokrajine so lepo število udeležencev iz obeh krajev letos nagovorili župan Štarancana Lorenzo Pressot, predsednik Krajevne skupnosti Renče Borut Zorn in župan občine Renče-Vogrsko Aleš Bucik. Zapeli so pevci moškega zbora Provox pod vodstvom Mateja Petejana ter mladinski pevski zbor renške osnovne šole pod vodstvom Nataše Domazet. Posebnost letošnjega srečanja pa je imenitna in bogata razstava, ki so ji dali naslov »Pobratenje v slikah«. Pripravljali so jo več kot pol leta v skupini poznavalcev in zgodovinarjev iz obeh krajev.

Zaslужni občani ter ustanove in nekateri veterani pobratenja iz Renč so prejeli plakete v znak priznanja za dolgoletno delovanje za utrditev in razmah pobratenja. Posebej so se spomnili pobudnikov, Ferruccia Marcuzzija in Franca Martinuča Dušana, razstavo pa je ob prisotnosti obeh županov in predsednika Krajevne skupnosti Renče odprla Irena Martinuč, žena pred kratkim preminulega Ivana Martinuča, prvega predsednika pripravljalnega odbora pobratenja iz Renč.

Z razstave »Pobratenje v slikah«

FOTO R.P.

6. in 7. maja: Občinske volitve v Gorici

DAVID PETERIN

Partito Democratico / Demokratiška Stranka / Partit Democratic

EDINI MLADI SLOVENECS KONGKRETNOMOŽNOSTJO IZVOLITVE!

Prekrižaj trojezični znak Demokratiške stranke in napiši PETERIN

Giuseppe CINGOLANI

PETERIN

PO OBČNEM ZBORU ZADRUGE PRIMORSKI DNEVNIK

Zadruga odprtih vrat

DUŠAN UDOVIČ

V dneh, ko je zgodba Primorskega dnevnika iz znanih razlogov spet v ospredju, mi je, iskreno povedano, še najbolj dalo misliti pismo raznašalke dnevnika za Rupo, Peč in Štandrež, gospe Sonje Gruden. S preprostimi besedami je povedala nekaj, na kar vsi prepogosto pozabljamo. Namreč, da je slovenska tiskana beseda (gospa je poleg Primorskega dnevnika naročena tudi na Novi glas) pri nas še vedno vrednota, v katero ljudje globoko verjamejo in so zanjo pripravljene narediti marsikaj. Tudi za skromen honorar vstajati ob zgodnjih jutranjih urah in neglede na vremenske razmere poskrbeti za to, da je dnevnik na mizah naročnikov pravočasno, po možnosti skupaj z jutranjo kavo, tako kot radi poudarjamo v reklamah.

Zgodovina Primorskega dnevnika je v tem pogledu nadvse po-

učna. Morda velja spomniti, da je osebje založniške hiše v povojnem času tja do srede sedemdesetih let prejšnjega stoletja po sili danih okoliščin delalo v neurejenih razmerah, za polovične plače in nizke socialne prispevke. Potrebne so bile velike žrtve, da je časopis obstal. In obstal je predvsem zato, ker je bila neomajna volja po njegovi ohranitvi. Minilo je veliko let, preden je dnevnik začel izhajati v kolikor toliko normalnih razmerah, čeprav se težavam v resnici nikoli ni zmozel povsem izogniti.

Potem seveda moramo tudi ugotavljati, da so se časi spremenili, se še dalje spreminjajo in se moramo v vsakem pogledu, tehnološkem in vsebinskem, prilagajati potrebam novih generacij bralcev. Vendar ostaja izhodiščni pogoj obstoja dnevnika, da v čim večji meri zaobjame ves potencial bralcev različnih generacij naše skupnosti. To je naša najzahtevnejša naloga in

hkrati edino jamstvo, da bo časopis, v tiskani in dandanes tudi v neizogibni spletni obliki, ostal za Slovence v Italiji referenčni medij.

Prihodnost Primorskega dnevnika tudi danes sloni na volji ljudi različnih profilov, ki trdno verjamejo v ta projekt. Hkrati je treba vedeti - in morda je dobro, da na to v trenutku težav tudi spomnimo - da je dnevno izhajanje časopisa povezano z dokaj kompleksnim sistemom, pri katerem sodeluje več različnih kategorij ljudi. Od upraviteljev do novinarjev, tiskarjev, pomožnega osebja in zunanjih sodelavcev, vse do raznašalcev. Zato da tak sistem lahko učinkovito deluje, je tudi v današnjih razmerah potrebno nekaj več od zgolj formalnih delovnih odnosov, potrebna sta kohezija in zavest, da je dnevnik tisto, brez česar naša skupnost ne more in ne sme ostati.

Temu nas zavezuje tudi izkušnja desetletij, ki so za nami, vse od

13. maja 1945. Dve generaciji sta dnevnik uspeli obdržati in razviti v razmerah, ki so bile pogosto težje od današnjih. To naj nam bo v spodbudo, da bo mogoče tudi sedanjo krizo dnevnika uspešno premostiti.

V zvezi s težavami, ki jih doživljamo, je bilo v zadnjem času veliko povedanega in napisanega. Priložnost za to je bil tudi četrtkov občni zbor Zadruga Primorski dnevnik, na katerem so bila v razpravi izpostavljena mnoga vprašanja. Tudi za ceno ponavljanja se želim na kratko zaustaviti pri nekaterih, ki so v tem trenutku za prihodnost dnevnika bistvena.

Najprej je treba ponovno poudariti pomen upravljanja založniškega podjetja DZP - PRAE, ki je v petnajstih letih uspelo zagotoviti redno izhajanje dnevnika, kljub stalnemu naraščanju stroškov in, ob tem, dejstvu, da se državni prispevki z leti niso višali. Pomembno je vedeti, da bi bil dnevnik brez takšnega upravljanja ob današnji krizi v veliko hujšem položaju.

Toda zgodilo se je to, česar se je bilo v zadnjih letih najbolj bati. Mehanizem podeljevanja finančnih prispevkov italijanske države, ki so za dnevnik življenjskega pomena, se je po več kot dvajsetih letih zataknil, kar je glavni vir naših težav. Država pod pritiskom potrebe po varčevanju krči in ureja kriterije za prispevke časopisom, ki so bili v dobrih meri tudi zlorabljeni. Pravzaprav je treba govoriti o ukinjanju dosedanjega modela in snovanju novega, v katerem je potrebno nujno najti ustrezen prostor za manjšinski tisk (kot je znano, ne gre le za medije Slovencev v Italiji, ampak tudi za medije drugih manjšinskih skupnosti). Tako kot smo pred več kot dvajsetimi leti ujeli tramvaj zakona o javnih prispevkih časopisom in skoraj v teku skočili nanj, ko je pripeljal mimo, tako moramo sedaj uspešno presedlati v drugi zakon, ki nam bo zagotovil novo obdobje življenja.

Po signalih, ki prihajajo iz vladnih krogov, obstaja pri načrtovalcih novih kriterijev za podeljevanje javnih sredstev medijem zavest, da so manjšinski mediji v italijanski založniški panorami posebnost, ki jo gre v tem smislu tudi obravnavati. O tem so se jasno izrekli tudi visoki predstavniki slovenske države. Zato je v tem trenutku resnično bistven usklajen in dogovorjen nastop manjšine, da se v Rimu doseže najboljši možen rezultat. Ker si je težko predstavljati rešitve za retroaktivna krčenja državnih prispevkov, je treba postaviti v ospredje rešitev sedanjega položaja, v katerem je založniško podjetje prisiljeno ukrepati restriktivno ter krčiti obseg in profesionalne zmogljivosti dnevnika. O tem je bilo tudi že jasno povedano, da pomeni za našo skupnost vsakršna prostorska in vsebinska krnitev časopisa korak nazaj, s katerim se ni mogoče sprijazniti.

Poseg v korist manjšinskega tiska (gre tudi na Novi Matajur in druge izdaje) naj bo dolgoročen in naj zagotovi trden pravni okvir, po katerem bo možno zanesljivo načrtovati redno izdajanje, tehnološko posodabljanje in razvoj medijev. Problem je treba rešiti zdaj, dokler obstaja Montijeva vlada, kajti po njej na obzorju ni videti, kako bo sestavljena italijanska politična scena.

Drugo vprašanje, ki je v zadnjem času dobilo neslutene razsežnosti, je solidarnost okrog Primorskega dnevnika. Poleg hvalevrednih, dragocenih pobud in pristopov domačih javnih uprav, manjšinskih organizacij in društev, prvič v zgodovini dnevnika beležimo velik od-

ziv iz italijanskih krogov. Če bi mi kdo še pred desetimi leti rekel, da se bo v zadrugo Primorski dnevnik vključili tržaški župan, bi ga le nejeverno pogledal. A danes poleg župana napovedujejo vstop v zadrugo še druge osebnosti, politiki in parlamentarci različne politične provenience, pristopili so državni in deželni vrh novinarskega sindikata, slovenski veleposlanik v Rimu in druge vidne osebnosti. Akcija solidarnosti se nadaljuje, napovedujejo se nova vključevanja. Z nami načrtuje solidarnostne pobude tudi ljubljansko Delo, osrednji slovenski časopis.

Marsikoga je vse to iznenadilo, ob drugih podobnih priložnosti je solidarnost prihajala do izraza v glavnem znotraj okvirov naše skupnosti. Vtis je, kot da nas je vsa ta širša pozornost nekako zmedla, zmotila naš mir in zaverovanost v naš manjšinski svet. In vendar gre prav za to, kar smo si vedno želeli, namreč, da bi bili prepoznavni in priznani kot sestavni del teritorija, na katerem živimo. Prepričan sem, da bi bil velika napaka, če te široke in dobrodošle solidarnosti ne bi znali v polni meri sprejeti, jo primerno ovrednotiti in izkoristiti, kajti gre za politični kapital, s kakršnim doslej še nismo razpolagali. Toliko ponujenih rok izven krogov naše skupnosti Primorski dnevnik še ni doživel.

Tu je zlasti veliko dela za Zadrugo, ki je kot množični lastnik Primorskega dnevnika zabeležila na svojem občnem zboru veliko koristnih ugotovitev in sugestij. Od tistih, ki so zapisane v stališču novinarjev in drugih uslužbencev časopisa, do številnih drugih, ki so bile izrečene v razpravi. Omejil bi se na tisto, ki vzbuja največjo zaskrbljenost.

Ob ugotovitvi, da morajo zaradi krize vsi manjšinski dejavniki in ustanove računati na manj finančnih sredstev, v manjšini še vedno ni dogovora o tem, katere naj bodo prioritete in kakšne naj bodo strateške izbire, ki jih je treba postaviti v ospredje. Vprašanje je namenjeno krovnim organizacijam, ki sta v ta namen pred časom ustanovili posebno skupno komisijo, a ni znano, da bi bil v tem smislu dosežen kakšen otipljiv rezultat. Res je, da bi morali kot skupnost v težavah znati pokazati svoje najboljše sposobnosti, a zaenkrat nič ne kaže, da bi šle stvari v to smer. Odras tega nerazščiščenega odnosa je bilo občutiti tudi v razpravi na zasedanju zadruga. Kaj reči drugega kot izraziti željo, da bi bil trenutek težav priložnost za spodbuditev nove, razmeram prilagojene dinamike in odnosih med krovnimi organizacijama.

Naj se dotaknem še vprašanja, o katerem sem pisal pred kratkim in sem ga pogrel tudi na občnem zboru Zadruga. Gre za možnost, da bi se v projekt obstoja in krepitve dnevnika vključilo tudi manjšinsko gospodarstvo. Preprosto na podlagi dejstva, da je takšna formula za dnevnik v preteklosti že obstajala in mu je dolgo let zagotavljala redno izhajanje, preden je prišlo do zakonov, ki urejajo javno financiranje. Prepričan sem, da je treba to hipotezo resno preučiti, še zlasti ob ugotovitvi, da so možnosti za financiranje iz javnih virov vse manjše. Če bo zaradi krize ali drugih razlogov prišlo do zaključka, da za kaj takega v tem trenutku ni pogojev, bo pač to odgovor. Vendar je treba za dolgoročno prihodnost časopisa resnično preučiti vsakršno možnost, brez izjeme. Trenutek težav naj bo priložnost za spodbuditev nove dinamike.

V oktobru smo imeli v vrtcu dan knjige. Vsak otrok je prinesel v vrtec eno knjigo in tako smo obogatili knjižni kotiček.

Mestna redarja Marko in Marko sta prikazala velikim naše skupine pravila na cesti in pravilno obnačanje na cesti. Bilo je zelo zanimivo.

Decembrski veter obdaril, mi pa smo

Jesensko sonce nas je povabilo na travnik, ki se nahaja pri našem vrtcu. Pobrali smo liste in razne sadeže.

OTROŠKI
VRTEC
ŠKE DENJ

HELLO

Z učiteljico Barbaro se veliki učimo prve besede v angleškem jeziku, naučili smo se tudi ringaraja.

Skupaj z vrtcem Ukmar smo si ogledali znanstveni muzej IS. Gospa Ka nam je prikazala razne preizkuse in ugotavljali smo kemijske reakcije.

Pred velikonočnimi prazniki sta učiteljici Elen in Bruna povabili v naše mamice in očke, da smo skupaj barvali pirhe in izdelali kokice. Nato smo okrasili velikonočno mizo.

Skupaj z vrtcem Ukmar smo si ogledali znanstveni muzej IS. Gospa Ka nam je prikazala razne preizkuse in ugotavljali smo kemijske reakcije.

je zapihal in k nam pripeljal s vetega Miklavža, ki nas je
o mu zapeli lepe pesmice.

Obiskali smo dom za ostarele Emmaus ,kjer smo spoznali veliko dedkov in
babic, ena od teh je imela več kot sto let. Voščili smo jim za božične
praznike.

V božičnem času smo skupaj z našimi mamicami in očki izdelali ročna
dela in voščilnice za božični sejem. Pri tem smo veselo prepevali božične
pesmi.

Med letom smo imeli veliki več uric v šoli in spoznali naše bodoče
učitelje in sošolce.

Otroci škedenjskega vrtca so se spremenili v zvezde
Zvezdice so zableščale v božičnem nastopu.

vrtca
iške iz
v in smo

n Ukmar ,smo se s šolabusom odpeljali v Muzej Antartike,
ali ,kako težko je tam življenje. Zlezli smo poseben šotor
vrst pingvinov obstaja.....

Za pust smo se ošemili , rajali in se zabavali ob glasbi in raznih igrah.

Alessia Picotti je v Uradu za mlade »Informagiovani« v Tržiču zaposlena že deset let. Pravi, da se je družbeno tkivo v tem mestecu, ki danes šteje kakih 30 tisoč prebivalcev (občina v celoti), v zadnjih letih zelo spremenilo. Na eni strani je moč zaslediti priseljence iz daljnega Bangladeša in iz drugih držav, ki se s težavo vključujejo v okolje in se družijo skoraj izključno med sabo. Na drugi strani pa so domačini, ki nanje pogosto gledajo z določeno distanco.

Težave pri zaposlovanju mladih v italijanskih mestih so očitne. Je v Tržiču stanje boljše?

Problemi so pri nas podobni kot drugje v manjših mestih in na severnem italijanskem podeželju. V uradu sem zaposlena že vrsto let, a tako težavnega obdobja ne pomnim. Do pred približno letom dni smo tu zastoj posredovali informacije in oglase za poklice, namenjene mladim. Danes je prostih delovnih mest zelo malo, tudi takih, ki so izključno sezonska. Pred kratkim se je pri nas oglasil lastnik restavracije iz Gradeža, ki išče kuharja za poletno sezono. Žal pa je njegova prošnja izjemna. Prosta delovna mesta letos oglašujemo zelo poredkoma.

Sklepam, da so delovna mesta polno zasedena, povpraševanja pa novih pa kar nekaj.

Zahtevne poklice in fizično utrudljiva dela, recimo taka, ki so bila še pred enim letom na voljo v tržiških ladjedelnicah in v tovarnah, so večinoma zasedli priseljenci. Predvsem priseljenci iz Bangladeša, ki sprejemajo zelo nizke mezde. Njihova mezda včasih ne presega 3 evre na uro. Težave s pomanjkanjem delovnih mest so v Tržiču zelo občutne. Med drugim opažam, da prihajajo v naše urade s prošnjami vedno ene in iste osebe, ki se zaradi pomanjkanja delovnih perspektiv soočajo s hudimi težavami.

Lahko gospodarska stagnacija in pomanjkanje boljših perspektiv privedeta do družbenih trenj med lokalnimi prebivalci in priseljenci?

Nedvomno. Kljub nizkim mezdam so priseljenci iz Bangladeša vendarle zaposleni, delajo kljub težavnim razmeram. V tovarnah in ladjedelnicah so zaposleni tudi mnogi priseljenci iz južne Italije. Obenem pa je veliko domačinov brezposelnih, ostali so praznih rok in iskanje zaposlitve je za-

nje težavno. Nelagodje, ki izhaja iz takih okoliščin, je očitno. Zdi se mi, da je vse bolj otipljivo: delno zaradi gospodarske krize, delno pa zaradi nove družbene situacije, ki je danes značilna za Tržič.

Se mlajši priseljenci vendarle trudijo, da bi se vključevali v družbeno tkivo?

Večinoma se družijo med sabo, srečujejo se v skupinah, do katerih čutijo pripadnost. Mladi priseljenci se sicer med seboj razlikujejo. Nekateri, predvsem mladi priseljenci iz Bangladeša, se na nas obračajo s prošnjami za svetovanje oziroma za pomoč pri pisanju življenjepisa. Mislim, da je to že nekakšen dokaz o želji po boljšem vključevanju v družbeno okolje. Številni mladi priseljenci iz tujih držav obvladajo le nujne osnove italijanskega jezika. Komunikacija zna biti zelo težavna, kar pogojuje tudi proces družbene integracije. Tudi iz tega razloga prirejam jezikovne tečaje.

Pričakoval bi, da so mladi bolj prožni in odprti, ne glede na njihov

POGOVOR Z ALESSIO PICOTTI (INFORMAGIOVANI)

Mladi in priseljenci v Tržiču

Problem je integracija

MITJA STEFANCIC

družbeni izvor in kulturno pripadnost.

Ponavljam, družijo se predvsem po skupinah. Pri takih skupinah je kulturna komponenta zelo močna. Da nevedem primer: mlado dekle iz bangladeške družine nima niti zdaleč toliko svobode za druženje in povezovanje z drugimi, kot jo imajo njene sovrstnice

Zanima me, ali lokalne institucije, politični predstavniki, pa tudi vi sami, namenjate dovolj pozornosti mladim in njihovim potrebam – torej potrebam tistih, ki živijo, študirajo in se zaposlujejo v Tržiču.

Dejstvo, da imamo v Tržiču sorazmerno velik informacijski center, posvečen mladim, je jasen dokaz, da jim stojimo ob strani. Mlade osebe, ki se soočajo s težavami in z dvomi, niso prepuščene same sebi. Nudimo jim konkretne usluge, svetujemo jim ter jih usmerjamo na pravo pot. Mladi se včasih pritožujejo, da ne razpolagajo z glasbenimi klubi in s plesnimi dvoranami, kamor bi zahajali med vikendi. Take pritožbe so pa vendarle stranskega pomena, saj ne izhajajo iz temeljnih problemov. Mladi, a tudi osebe, ki ne spadajo več v to starostno kategorijo, se lahko pri nas srečujejo s sovrstniki in se družijo. Želela bi izpostaviti dejstvo, da se pri nas lahko tudi izobražujejo, saj jim nudimo številne izobraževalne in poklicne tečaje. Trudimo se, da bi jim bila naša dejavnost v pomoč. Osebe, ki nas obiščejo, se lahko na primer preizkušajo na glasbenem področju, saj jim dajemo v uporabo glasbeno in snemalno dvorano, in to brezplačno.

Kakšne ugodnosti še ponujate mladim obiskovalcem?

Trudimo se, da bi delovali globalno, kar pomeni, da skušamo mladim pomagati pri kateri koli težavi, svetujemo jim na raznih področjih. Obenem jim nudimo brezplačne internetne točke in jim posredujemo informacije o kulturnih prireditvah pri nas. Pomagamo jim pri oblikovanju življenjepisa in pri iskanju zaposlitve. Nudimo jim pomoč pri iskanju poceni potovanj in počitnic. Ne nazadnje, obiskovalci pri nas razpolagajo z majhno knjižnico, kjer se lahko izobražujejo. Poleg tega sodelujemo z mednarodnim zavodom v Devinu, kjer nam nudijo pomoč pri vodenju jezikovnih, fotografskih in plesnih tečajev ter številnih drugih izobraževanj.

Hvala za pogovor.

POD ZELENO STREHO

Osvežimo dom s pomladnimi barvami

BARBARA ŽETKO

Pomlad se je spet razbohotila z dražestnimi barvami narave, ki nas poživljajo, medtem ko se sprehajamo po Krasu ali po gozdovih in bližnjih planinah. Živo zelena barva trave ali mladih listov, rumeno, vijoličasto ali rožnato cvetje in sinje nebo nas spravljajo v dobro voljo in nas napolnijo z optimizmom in energijo. Zakaj ne bi torej prenesli nekaj teh pozitivnih občutkov v naš dom prav zdaj, ko nameravamo prepletkati na novo svojo hišo ali vsaj nekatere sobe? S preprostimi spreminjanjem barv lahko osvežimo naš dom in vnesemo harmonijo v naše bivalne prostore. Pri tem pa moramo biti pozorni na nekatera preprosta načela. Poznanje teh nam bo omogočilo, da bomo ohranili ravnovesje v naših prostorih oz. bomo optično popravili njihovo obliko in odpravili določene pomanjkljivosti.

Najprej si na kratko oglejmo, kako delimo barve. Razlikujemo primarne barve (rdeča, rumena in modra), sekundarne (barve sestavljene iz dveh primarnih, to so oranžna, vijolična in zelena), tople barve (rdeče, oranžne, rjave in rumene), hladne barve (modre, zelene in škrlatne), nevtralne barve (bele, bež, svetlo rjavkasto sive), komplementarne barve (tiste, ki so si v barvnem krogu ena drugi). Nekatero barvo lahko uporabljamo same, druge pa, ki so bolj vsiljive, moramo nujno kombinirati z nežnejšimi oziroma nevtralnimi. Lahko se naprimer odločimo, da prepleskamo samo eno steno v živi ali močni barvi, ostale pa v pastelnih odtenkih izbrane barve ali v beli ali bež. V isti živi barvi lahko vnesemo v prostor še druge elemente, kot so lahko blazine, stoli, zavese ali preproge. Paziti pa moramo, katero steno bomo pobarvali z izrazitejšo barvo in katera bo ta barva, saj bi slednja lahko poudarila ali prikrila dejansko velikost prostora, njegovo dolžino ali višino.

Močne in tople barve prostor optično zožijo ter zblizujejo elemente. Zaradi tega za širjenje prostora raje uporabljamo hladne, mirne in nevsiljive barve (modro, svetlo vijolično, nekatere odtenke zelene in belo), ki dajejo občutek prostornosti ter elemente oddaljujejo. Da povečamo prostor, pobarvamo strop z belo barvo in uporabimo čim bolj svetle tone ter enobarvne površine. Dovoljeni so majhni vzorci na stenah in priporočljiva je postavitve ogledal. Če pa želimo velik prostor zmanjšati, uporabimo tople, močne, temne ali celo kriččee barve. Na vsaki steni lahko uporabimo različne barve, celo take, ki so si v nasprotju (komplementarne) in si dovolimo poseči z velikimi vzorci ali tapetami.

V primeru, da je naš prostor zelo dolg, kar včasih velja za hodnik, ga lahko skrajšamo tako, da pobarvamo oddaljeno steno v temnejšem tonu ali s toplo barvo. S tem dosežemo, da se stena optično približa. Za stranske stene pa uporabimo svetle barve, ki prostor razširijo. Če pa je prostor pretirano kratek, ga lahko podaljšamo tako, da izberemo za končno steno zelo svetlo ali celo belo barvo, za stranske stene pa temnejšo. Isti učinek dosežemo, če postavimo na dno prostora ogledalo.

Kako pa optično znižamo visok strop ali zvišamo nizkega? S tem, da uporabljamo iste principe kot za stene. Če prepleskamo strop s toplo, boljše če temno barvo, se nam bo zdel prostor nižji. Prav tako, če stene ne pobarvamo do vrha in izberemo za zgornji pas isto barvo stropa. Učinek lahko še okrepimo, če se odločimo za uporabo vodoravnih črt ali vzorcev na spodnjem delu sten. Če pa hočemo strop zvišati, uporabimo za stene in strop zelo svetle barve, predvsem hladne, in poudarimo občutek višine z vertikalnimi črtami.

Omenjena pravila so splošno veljavna, izbira barv pa je seveda osebna zadeva. Za nekatere so nevtralne in svetle barve edino sprejemljive, za ostale pa, ki si želijo nekaj novega in hočejo okusiti vpliv, ki ga imajo barve na razpoloženje, so na razpolago najrazličnejši odtenki vseh mogočih barv. Trendi letošnjega leta ponujajo kombinacije barv, ki jih verjetno nismo navajeni, a barvne palete so tako raznolike, da bo vsakdo zagotovo našel sebi najbolj ustrezne in priljubljene barve. Še najboljše je, če boste upoštevali svoje okuse in se ne preveč zmenili za to, ali bo vaša izbira sledila modi ali ne.

Za sugestijo naj omenim le nekaj možnih kombinacij. Prva paleta barv je umerjena in primerna za vse ljubitelje narave: sestavljajo jo topli zemeljski toni, svetla pomladno zelena barva in nežni, ne preveč temni vijolični odtenki. Druga možnost je nekoliko bolj živa in toplejša: v ospredju ostajajo rjavi zemeljski toni, ki se lepo podajajo s toplimi mareličnimi odtenki ali bolj živimi oranžnimi niansami in temno rdečo barvo. Če pa si drznete nekaj več, vam bodo mogoče vseč naslednji kontrasti: turkizna ali svetlo vijolična, z nevtralnno bež in česnjevo rdečo barvo, ali pa modra, s sončno rumeno in živo oranžno.

Število možnih kombinacij je res neskončno. Ne preostane vam torej drugega, kot da si zamislite vaš dom v drugačni obleki in uživajte v novem razpoloženju, ki si ga lahko ustvarite sami.

PRESEDNIK NAJVEČJE GALICIJSKE JEZIKOVNE ORGANIZACIJE CARLOS CALLÓN

Najboljša obramba jezika je njegova raba!

Na slikah: pod naslovom velika manifestacija za obrambo galicijskega jezika leta 2009 v Santiagu de Compostela; desno Carlos Callón; spodaj manifestacija v Flensburgu za zaščito pravic danske manjšine.

V petek je potekal redni občni zbor Omizja za normalizacijo galicijskega jezika, ki je v Galiciji poznano kot »a Mesa« (omizje). To organizacijo, ki vodi politični in kulturni boj za uveljavljanje jezika, že deset let vodi Carlos Callón; za predsednika je bil izvoljen, ko je bil star komaj 24 let. V to funkcijo vlaga veliko energije in novih idej, ki zagotovo prispevajo k vrednotenju jezika. V tem času je organizacija rasla in postala pomemben dejavnik v regiji, še zlasti v zadnjih letih, ko deželna vlada krči sredstva za jezik, ko ukinja enakopravno prisotnost galicijsčine v šolah in ko je bil zaradi pomanjkanja sredstev ukinjen edini dnevnik

in v tem jeziku. Ob desetletnici predsedovanja se je s Carlosom Callónom pogovarjal novinar Nel Vidal; iz intervjuje, ki je bil v galicijsčini objavljen na spletnih medijih, povzemamo nekaj najzanimivejših ocen sedanjega stanja in statusa galicijskega jezika.

Na katere dosežke teh desetih let predsedovanja si najbolj ponosen?

Na to bi lahko odgovoril na več načinov, vendar je prvo, na kar pomislim, kampanja za uvedbo galicijskega jezika v poslovanje bank in hranilnic, pe delo v korist študentov in seveda ves trud, ki smo ga vložili v boj proti napadom na naš jezik v okviru kampanja Queremos Galego, v katero se je vključilo več desetisoč ljudi.

Na kaj pa si najmanj ponosen oziroma kaj misliš, da bi v tem času lahko naredili bolje?

Tega je seveda veliko, dovolj je, da pogledamo, kakšno je stanje galicijskega jezika v raznih sektorjih.

Seveda me najbolj muči dejstvo, da nismo bili sposobni najti ustreznega odgovora na napade in na kampanjo proti jeziku, ki so jo izvajali več mesecev in pri kateri so se oklepali nekakšnih ekonomskih teorij; temo se nismo bili sposobni zoperstaviti, kot bi bilo potrebno. Dejstvo je, da nismo imeli dovolj sredstev, da bi kampanje, ki smo jih načrtovali, lahko v celoti izvedli in z njimi dosegli čim večje število ljudi. Morali smo se torej prilagoditi stanju in si vsekakor prizadevati za dosego istih ciljev, kar pa je bilo glede na naše

finančne sposobnosti dejansko nemogoče. Vsekakor pa sem se vedno zavzemal za akcijo, pa čeprav je bila nepopolna.

V zadnjih mesecih je a Mesa osredotočila svojo dejavnost predvsem na boj proti napadom na galicijski jezik in proti krčenju jezikovnih pravic. Ocenjuješ, da je bolje, da vaša organizacija ohrani obrambno linijo ali naj se proaktivno bori za jezikovno normalizacijo?

A Mesa je vedno postavljala pozitivne zahteve, bila je torej proaktivna in spodbujala je razpravo o novih pravicah. Dejstvo pa je, da naše zahteve niso vedno prišle do izraza, v veliki meri tudi zaradi enostranskega poročanja galicijskih sredstev obveščanja, pa tudi zaradi razmerja med političnimi silami, pri čemer so v večini tiste stranke, ki jeziku niso naklonjene.

Ti napadi pa seveda terjajo ustrezne odgovore, ki smo jih sproti pripravljali in posredovali. Ti odgovori pa so tudi sestavni del proaktivnega boja, saj vselej vsebujejo tudi predloge in ne samo kritik.

Po drugi strani pa se mi zdi, da gre tu predvsem za terminološko vprašanje, ki ne vsebuje prave vsebine. Naši protesti so namreč vedno tudi proaktivni.

Ocenjuješ, da je ves boj za jezikovno normalizacijo v zadostni meri ustrezen? Ali smo sposobni prepričati družbo?

Seveda, to vprašanje smo si tudi sami postavljali, ampak mislim, da to ni jedro problema. Problem je, kako delati več in bolje, predvsem pa, kako dosegati boljše rezultate, kako biti politično prodronejši, namesto da bi se utapljali v dolge brezpredmetne razprave. Kadar občine ukinjajo storitve, ki so vezane na normalizacijo jezika, ne potrebujemo dolgih razprav, prav tako jih ne potrebujemo, kadar ugotovljamo, da sredstva obveščanja ne sporočajo naših stališč in da se večina institucij zadovoljuje z najnižjo možno ravni jezikovnih pravic. Mislim pa, da se moramo zavedati boja, ki smo ga v teh letih vodili. Na primer, v zadnjih treh letih so bile največje manifestacije v obrambo kakega jezika v Evropi, in verjetno tudi v svetu, prav v Galiciji. Moramo se boriti in moramo ustvarjati, ne da bi kadarkoli izgubili izpred oči bistva problemov v zvezi z normalizacijo galicijskega jezika.

Katero naj bo torej glavno sporočilo, ki bi ga morala javnost osvojiti, da bi se izboljšala raven rabe in zaščite galicijskega jezika in da bi končno le dosegli jezikovno normalizacijo?

To vprašanje terja zelo dolg odgovor. Prednostna vprašanja so lahko različna, ker pa me že o tem sprašuješ, ti bom nanzal kar nekaj točk:

Galicijsčina je lastni jezik Galicije. To je dejstvo, ta jezik je rojen tukaj in tukaj ga ljudje govorijo. Nihče si tega ni izmislil.

Galicijsčina povezuje vse prebivalce in prebivalce Galicije, tudi tiste, ki jezika ne govorijo oziroma ga nočejo govoriti.

Politika normalizacije je tudi politika demokratizacije. Ta politika se izogiba diskriminacijam, ki še obstajajo, ustvarja enakopravnost, daje enakem priložnosti, ki sedaj ne obstajajo.

Politika normalizacije je politika socialne kohezije, ki je potrebna za družbeni in gospodarski napredek.

Družba, ki ne vrednoti svojih dejanskih sposobnosti, ne more napredovati.

Najboljša primera, kako politika normalizacije vpliva na gospodarski razvoj, imamo v Kataloniji in v Baskovski deželi.

Če misliš, da je mogoče živeti samo z galicijskim jezikom, poskusi: v prihodnjih 24 urah uporablaj samo galicijsčino.

Človek, ki bi danes želel živeti samo z galicijsčino, bo ugotovil, da mu ta pravica ni zajamčena. Potrebni so dodatni ukrepi.

Jeziki se seštevajo. Tudi galicijsčina. Če se je boš naučil, ti bo olajšano učenje drugih jezikov.

Vsi otroci bi morali v šoli pridobiti dobro jezikovno znanje, obvladati bi morali vsaj galicijsčino in španščino. Ton za galicijsčino danes ne velja, zato so potrebni dodatni ukrepi.

V svetu, kjer medsebojno komuniciranje stalno narašča, je zavračanje priložnosti, ki nam jih daje galicijsčina za razumevanje portugalsčine, dejansko zapravljane lastnega premoženja. Kdor obvlada galicijsčino, bo v nekaj urah lahko dosegel potrdilo o znanju portugalsčine.

Najboljša obramba vsakega jezika je njegova raba. Uporabljajte galicijsčino, poslušajte jo, zahtevajte rabo jezika, skratka, organizirajte se za galicijsčino.

V Flensburgu množičen protest pripadnikov danske manjšine proti krčenju finančnih sredstev za danske vrtce in osnovne šole

V soboto, 21. aprila, se je v Flensburgu v Nemčiji ob dansko-nemški meji, največje mesto poselitvene regije danske manjšine v Nemčiji, na protestni manifestaciji zbralo več kot 12.000 pripadnikov danske manjšine. Manjšinci so obšli mesto v šest kilometrov dolgem sprevodu, nato pa so se zbrali na glavnem trgu na demonstraciji, s katero so protestirali proti krčenju sredstev za manjšino. Še zlasti ostro so nastopili proti nameri, da bi proračunska krčenja prizadela danske šole v Južnem Schleswigu.

Glavni nadzornik danskih šol in predsednik združenja danskih šol v tej regiji Donald Mitariti Ipsen je manifestacijo označil kot izreden dogodek in poudaril, da so pripadniki manjšine jasno dokazali, da ne bodo nikoli sprejeli tako hudega krčenja danskega šolskega sistema.

Sicer pa so govori na javni manifestaciji poželi bučno odobravanje občinstva. Govorili so predstavniki šolskega društva, pa tudi študenti, in osrednja poanta vseh teh govorov je bila, da je tako huda diskriminacija nesprejem-

ljiva. Slišati je bilo tudi očitek, da gre za politično maščevanje lokalni stranki, ki povezuje pripadnike danske manjšine, ker ni podprla ukrepov deželne vlade, pa tudi, da gre za diskriminacijo pripadnikov manjšine v primerjavi z ostalimi nemškimi državljani.

Konservativno-liberalna vlada nemške zvezne države Schleswig – Holstein, v kateri živi približno 50.000 pripadnikov danske manjšine, je že v proračunu za leto 2011 in 2012 znatno

zmanjšala dotacije za dansko šolo; manjšina je dosegla, da je za ti dve leti razliko pokrili nemški parlament v državnem proračunu, slednji pa sredstev ne namerava vključiti v proračun za leto 2013.

Stanje je še bolj naelektreno, ker bodo prihodnje nedeljo volitve v zvezni državi Schleswig – Holstein; če bo potrjena sedanja vladna večina, bo za manjšino to velika nevarnost, saj bi verjetno prišlo do uresničitve napovedanih rezov. Opozicija, socialdemokrati in Zeleni, pa

so do problematike danskih šol pokazali večjo naklonjenost.

V Južnem Schleswigu deluje 46 danskih šol in 55 danskih otroških vrtcev. Za šolanje prispevajo tudi starši in zaradi krčenja proračuna se je letos njihov prispevek še povečal za 15 do 20 odstotkov. Če bi se grožnja uresničila, bi bil udarec seveda mnogo hujši in velik del staršev ne bi mogel nositi tega bremena.

Stanje manjšin ob nemško-danski meji je bilo pred kratkim urejeno tako,

da sta ga obe manjšini postavljali kot zgled za uspešno zaščito. Na meji so po sporazumu Bonn – Kopenhagen leta 1956 uredili nekakšno recipročnost, v smislu, da sta imeli obe manjšini, Nemci na Danskem in Danci v Nemčiji, veliko avtonomijo, lastna dnevnika, lastne šole in kulturne organizacije. Tudi sodelovanje med manjšinama je bilo dobro in kdorkoli se je ukvarjal z manjšinskimi problemi in obiskal regijo, je vselej obiskal obe manjšini in se seznanil z zrcalnimi odnosi. Kot zanimivost velja povedati, da v regiji do pred kratkim ni bilo dvojezičnih napisov, ker so na Danskem ocenili, da bi bili po grozotah druge svetovne vojne in nemški okupaciji dvojezični napisi neprimerni, in jih zato tudi Danci dolga leta niso zahtevali; šele lansko leto so se v Flensburgu pojavile prve dvojezične table.

Finančna kriza pa je v to idilično sodelovanje globoko zarezala in prizadela obe manjšini, ki sta se znašli brez nujnih sredstev, da lahko vzdržujeta svoje medije in svoje šole ter zagotavljata ustrezno kulturno dejavnost.

VEČ MULTINACIONALK ZAPUŠČA STARO CELINO

Gensko spremenjene rastline v Evropi niso dobrodošle

Pred kratkim je multinacionalka Monsanto, ki deluje na področju biotehnologij, zapustila Evropo zaradi nenaklonjenosti porabnikov, kmetov in politikov ter številnih omejitev pri eksperimentiranju. Za njo je iz več ali manj istih razlogov odšla iz Evrope in se preselila v ZDA nemška multinacionalka Basf.

Basf meni, da zanjo ni prostora na stari celine. Njeni genetski dosežki, predvsem gensko spremenjeni krompir AMIFLORA in koruza Mon 810 se nista uveljavila, saj gojijo Amifloro v Evropi le na 450 ha, Mon 810 pa na 91.000 ha koncentriranih v Španiji, kar je seveda v primerjavi z izvenevropskimi državami zelo malo. Za boljše razumevanje gojitvenega razmerja transgenih rastlin med različnimi celinami velja povedati, da se v ZDA gojijo te rastline (pretežno koruza) na 66,8 milijonih ha. Sledijo Brazilija (25,4 mil. ha), Argentina (22,9 mil. ha) ter Indija (9,4 mil. ha). Skupno se te rastline gojijo na 150 milijonih hektarov. Očitno je, da so evropske površine zanemarljive in seveda ekonomsko neznanimive za multinacionalke.

Po mnenju izvenevropskih, v prvi vrsti severnoameriških, znanstvenikov, ki se ukvarjajo z gensko spremenjenimi rastlinami, so izbire evropskih držav zgrešene, predvsem pa kratkovidne. V dokaz za to navajajo rezultate, dosežene pred kratkim v ZDA z gojenjem koruze odporne na sušo, ki vse bolj pesti vedno obširnejša območja, pri čemer nista izjemi niti Evropa, niti Italija. Za te znanstvenike so biotehnologije ključnega pomena za kmetijstvo 21. stoletja, saj so najučinkovitejše sredstvo za kljubovanje hitrim spremembam podnebnih razmer, predvsem visokim temperaturam in nizkim padavinam.

Javno mnenje (2 Evropejca na 3 sta proti gojenju gensko spremenjenih rastlin) in kmečke organizacije (Konfederacija kmetov Italije - CIA in Coldiretti) odklanjajo omenjene rastline. Zanje pa so se opredelile razne področne ustanove, v prvi vrsti FUTURAGRA, združenje pordenonskih kmetov, ki nudi v poskusne namene del 30.000 ha s katerimi razpolaga. To združenje opozarja ne le na koristnost genskih sprememb prve generacije (večja odpornost proti boleznim, herbicidom in suši) temveč na tiste iz druge generacije, ki prinašajo izboljšanje organoleptičnih značilnosti že spremenjenih rastlin.

Po mnenju privrženecv gensko spremenjenih rastlin zamuja Evropa edinstveno priliko za biotehnoški napredek, saj pomeni njihovo zavračanje zapiranje vase ter znanstveno zaostajanje. Prepričanje stanovskih kmečkih organizacij in naravovarstvenikov, da se bodo z opustitvijo gojenja gensko spremenjenih rastlin vedno hitreje in obširneje uveljavili tradicionalni tipični pridelki, sloni po mnenju predsednika Assobiotecc Alessandra Sidolija na trhli osnovi, saj se v kriznih gospodarskih razmerah, ki jih preživlja Evropa, ti pridelki uveljavljajo z veliko težavo in prepočasi, ker so zaradi višjih cen vse manj dostopni porabnikom. Evropa bi morala biti, trdi Sidoli, pri svoji presoji gospodarsko in znanstveno treznejša, sicer ji preti gospodarski in družbeni zaton. Istega mnenja so tudi področne ustanove Federamentare in vsedržavna stanovna kmečka organizacija Confagricoltura.

Tudi na najvišjem nivoju je odnos do problema različen, kot dokazuje minister za okolje Corrado Clini in minister za kmetijstvo Mario Catania. Prvi je mnenja, da se gensko spremenjenim rastlinam ne smejo zapreti vrata, predvsem na področju raziskovanja, drugi pa, da jih Italija zaradi velike genske pestrosti in tipičnosti svojih gojenih kultur ne potrebuje. To je verjetno vsaj deloma res danes, a je težko izključiti možnost, da se bo tudi v Italiji v bodočnosti pokazala vsled spremenjenih podnebnih razmer potreba po gojenju gensko spremenjenih rastlin. Poleg tega so zagovorniki teh kultur prepričani, da je možno sožitje le-teh s tradicionalnimi kulturami in je zato bojazen, da bi prve izpodrinile druge popolnoma odveč.

Kot vidimo, so si mnenja o gojenju gensko spremenjenih rastlin močno različna. Upati je le, da se bo znanost o njih dokončno in nedvoumno izrekla. Pri tem pa ne smejo pri tistih, ki odločajo, gospodarski interesi prevladati nad znanostjo.

Svetovalna služba Kmečke zveze v sodelovanju z ZKB

STROKOVNI NASVETI

Opravila v maju

Maj je mesec, ko vse intenzivno raste. Zato imamo z našimi gojenimi rastlinami veliko opravil. Širijo se tudi pleveli, povzročitelji boleznin in škodljivci. Stalno moramo paziti, da slednje pravočasno kontroliramo.

VINOGRAD - V vinogradu trta poganja. V tem času pognojimo z dušikom. Vinograd začnemo površinsko obdelovati ali pa kositi travo, odvisno od tega, ali se odločimo, da je vinograd obdelan ali pa zatravljen. Ko so poganjki dolgi približno 5 cm je možen napad oidija. Kmalu bomo morali biti pozorni tudi za peronosporo. Proti koncu meseca trta cveti. Ta faza rasti je navadno najbolj kritična. Zato pred cvetenjem po navadi uporabljamo sistematike. To pa ne velja za vinogradnike, ki jih gojijo na biološki način. O pravilnem času škropljenja in o sredstvih, s katerimi bomo škropili, se podrobneje posvetujemo s strokovno službo.

OLJČNI NASAD - V tem času dokončujemo z obrezovanjem. V tednu, ki je pred nami, moramo obrezane oljčne vejice odstraniti iz oljčnega nasada. V slednjih se namreč razmnožuje oljčni lubadar, ki lahko prav v tem času zapusti odrezane vejice in preide na mlade oljčne vejice na drevesih. Obrezane oljčne vejice sežgemo ali jih odnesemo daleč proč.

Tudi tu je od sedaj naprej potrebno kositi travo ali pa površinsko okopavati. Mlade nasade raje okopavamo. Odrezano travo lahko potresemo okrog oljk ali jo zmeljemo in jo pustimo v nasadu. V primeru napada oljčne kozavosti, ki se lahko pojavi predvsem ob vlažnem vremenu, poškopimo oljke z bakrovimi pripravki.

Proti koncu meseca oljka cveti. Tik pred cvetenjem gnojimo z borom in z dušikom. Lahko poškopimo na primer z ureo ali pa gnojimo s klasičnimi dušikovimi gnojili. Glede bora imamo na razpolago razne pripravke za listno gnojenje. Važno je, da se strogo držimo odmerkov, ki so navedeni na konfekciji, da ne bi imeli problemov s presežkom bora. Obstajajo tudi pripravki za listno gnojenje, ki ob dušiku vsebujejo tudi bor.

SADNI VRT - Travo kosimo ali površinsko okopavamo tudi pod sadnimi drevesi. V tem času tudi sadovnjak gnojimo z dušikovimi gnojili in mlada drevesa po potrebi zalivamo.

V primeru, da je nastavek breskev in marelic obilen, redčimo plodove, posebno pri breskvi in marelici. Breskve redčimo, ko imajo plodovi velikost oreha. Počakati moramo, da se naravno trebljenje plodičev konča. Prav tako ne smemo redčiti prepozno. Redčiti moramo takrat, ko koščica še ni otrjena. Pustimo le najlepše in popolne plo-

ITALIJANSKO VINO

Izvoz v letu 2011 večji kot notranja poraba

Izvoz italijanskega vina je dosegel v letu 2011 rekordni obseg in sicer 24,3 milijone hektolitrov. To pa je nekaj več kot polovica polovica celotne letne proizvodnje (46 milijonov hektolitrov). Ti podatki nam povedo, da je glede na delež izvoza za vsako doma porabljeno steklenico odšla v tujino nekaj več kot ena steklenica. Gre za izredno vzpodbuden dosežek, ki daje pozitiven predznak italijanskemu izvozu vina in ki istočasno rešuje notranje kritično stanje, saj se poraba vina na prebivalca v Italiji že vrsto let nepretrgoma manjša in se po rekordnih vrednostih izpred 50 let (110 l na osebo) približuje najnižji količini 40 litrov na prebivalca.

Pozitiven je tudi podatek o vrednosti izvoženega vina, ki stalno narašča več kot premosorazmerno s količino in je dosegla v letu 2011 približno 4 milijarde evrov, to je 13,6% več kot prejšnje leto. Pri tem je zanimiva ugotovitev, da se na izvenevropskih tržiščih prodajajo višja kakovostna vina po srednji ceni 3 € za liter, medtem ko je srednja cena v državah EU 1,3 € za liter.

Najboljši partner uvoznik so ZDA, ki so uvozile v prvih desetih mesecih prejšnjega leta vino v vrednosti 750 milijonov €, s 16% porastom v primerjavi z istim obdobjem prejšnjega leta. Isto velja, čeprav v manjši meri, za Nemčijo (+9%), in Ve-

liko Britanijo (+10%). Te tri države so trenutno najboljše italijanske partnerice, saj uvažajo 56% celotnega italijanskega vinskega izvoza.

Odlični so tudi rezultati izvoza na Japonsko (+19%) in Kitajsko (+90%), čeprav je treba pri tem podčrtati, da je vrednost izvoza v te dve državi še razmeroma nizka. Porasti so sicer visoki, a se nanašajo na skromne vrednosti. Vsekakor pa je trend izvoza na te trge zelo ugoden in perspektiven.

Navedeni podatki, ki jih je objavil Centralni italijanski zavod za statistiko (ISTAT), so za italijansko vinogradništvo in vinarstvo rešilni pas, ker bi sicer ta proizvodni sektor vsled vedno večjega neravnoteženja med domačo ponudbo in padajočim povpraševanjem zajela huda kriza. Ta se že kaže v drugih evropskih državah proizvajalkah vina, ki niso tako uspešne kot Italija pri osvajanju evropskih in izvenevropskih tržišč.

Svetovalna služba Kmečke zveze v sodelovanju z ZKB

POREKLO

Čigava bo kranjska klobasa?

BRUSELJ - Minister za kmetijstvo in okolje Franc Bogovič se bo 11. maja v Salzburgu udeležil konferenice o ribogojstvu, kar bo priložnost za pogovore z avstrijskim kolegom o vprašanju registracije kranjske klobase kot zaščitenega proizvoda v EU. Slovenija želi, da bi bila kranjska klobasa zaščiten slovenski proizvod v EU, in sicer jo želi registrirati kot zaščiteno označbo porekla. Vendar pa na Dunaju nasprotujejo temu, da bi bila ta oznaka dovoljena samo v Sloveniji, ker se uporablja tudi v Avstriji.

Zaščiteni označba porekla pomeni, da morajo vse faze pridelave in predelave kmetijskega proizvoda potekati na določenem geografskem območju, saj sta kakovost in značilnost proizvoda posledici vpliva določenega geografskega okolja. Na ministrstvu za kmetijstvo in okolje so v začetku meseca pojasnili, da je Evropska komisija v uradnem listu EU februarja objavila vlogo za registracijo kranjske klobase. S tem je začel teči šestmesečni rok, v katerem lahko članice unije in tretje države podajo ugovore na vlogo. Avstrija je napovedala, da bo to možnost izkoristila.

Komisija bo ugovore zbiralala do 18. avgusta in nato presodila, ali so utemeljeni. Potem bo udeležene države pozvala, naj se v roku šestih mesecev dogovorijo glede ugovorov. Če države ne dosežejo dogovora, o vlogi ponovno odloča komisija s pomočjo strokovnega odbora. Slovenija je v EU doslej že registrirala enajst zaščitenih proizvodov - sir tolminc, ektra deviško oljčno olje Slovenske Istre, nanoški sir, kočevski gozdni med, prleško tünko, zgornjesavinjski želodec, šebreljski želodec, ptujski lük, belokranjsko pogačo, idrijske žlikrofe in prekmursko gibanicico.

Magda Šturman

SANCHEZ PREVZEL VODSTVO

SION - Španski kolesar Luis Leon Sanchez (Rabobank) je zmagovalec tudi četrte, kraljevske, etape dirke po Romandiji. Z drugo zaporedno zmago je prehitel Britanca Bradleyja Wigginsa (Sky) in prevzel vodstvo v skupnem seštevku dirke. Sanchez je najhitreje prevozil 184 km dolgo etapo, ki se je začela v mestecu Bulle, končala pa v Sionu. Dirka se bo končala danes s posamičnim kronometrom v Crans Montani (16,5 km). Oba Slovenci sta v cilj prišla skupaj z glavnino s časom zmagovalca etape 4:56:13. Brajkovič na 20. mestu, Špilak, ki je to dirko osvojil leta 2010, pa je bil 31. in sta napredovala v skupnem seštevku. Špilak je po novem osmi z 21 sekundami zaostanka za vodilnim, Brajkovič pa je 21. in ima 28 sekund zaostanka za Sanchezom.

LORENZO S PRVEGA, ROSSI S 13. MESTA

JEREZ - Španec Jorge Lorenzo (Yamaha) je bil najhitrejši v kvalifikacijah razreda MotoGP pred današnjo dirko za VN Španije ob 14.00. Drugi je bil njegov rojak Dani Pedrosa (Honda), tretji Američan Nicky Hayden (Ducati). Valentino Rossi je dosegel šele 13. čas, zaostal pa kar za 3,4 sekunde za Lorenzom in 2,4 sekunde za klubskim tovarišem Haydnom. Je Rossi še Rossi?

ROKOMET - Poraz Koprčanov na povratni četrtfinalni tekmi Lige prvakov

V Madridu konec sanj

MADRID - V španski prestolnici je dolgo časa «dišalo» po koprski uvrstitvi na zaključni turnir četverice, ki bo 28. in 29. maja v Kölnu, v sami končnici pa je razvpita in izjemno kakovostna zasedba s Pirenejskega polotoka vendarle uveljavila svojo premoč in izločila slovenskega prvaka. Izbranci Fredija Radjoviča navkljub porazu z dvignjenimi glavami zapuščajo špansko prestolnico, saj so pošteno namučili trikratnega zmagovalca najmočnejšega klubskega tekmovanja na stari celini in petkratnega španskega prvaka. Na prvi tekmi so zmagali s 26:23, na drugi pa so bili do končnice konkurenčni imenitnim igralcem iz Madrida.

V dvorani Vistalegre se je zbralo rekordno število gledalcev na rokometnih tekmah Atletica. Ta ponavadi na svoje obračune privabi okoli tri, največ štiri tisoč gledalcev, tokrat jih je bilo kar 10.500. Domači privrženci so bili po uvodnih 13 minutah igre zagotovo izjemno zadovoljni, njihovi «ljubljenčki» so namreč povedli z 9:4, koprski klop pa je zahtevala minuto odmora. Po njej je slovenska igra dobila povsem drugo dimenzijo v napadu in obrambi, kar so na lastni koži občutili izbranci domačega trenerja Talanta Dušebajeva. Njihova prednost je bila iz minute v minuto vse manjša, tik pred koncem prvega dela pa je Sebastian Skube znižal na 13:14.

V začetku drugega polčasa so Koprčani zagospodarili na igrišču: najprej je Milorad Krivokapić izenačil na 14:14, nato pa je Dean Bombač v 24. minuti povišal na 16:15. Igralci španske zasedbe so bili povsem nemočni, v 38. minuti pa še osramočeni, ko je Matjaž Brumen s «cepelinom» povišal na 19:17.

V nadaljevanju so Španci vendarle uveljavili daljšo klop in postopoma lomili «koprsko rokometno hrbtnico». Za preobrat je poskrbel vratar Arpad Šterbik, ki je prišel v svojo serijo obramb in na koncu zaustavil 18 strelcev. V 50. minuti je na prvi tekmi odsotni in izjemno visoki švedski krilni igralec Jonas Källman svoje soigralce popeljal do vodstva s 25:22, le minuto kasneje pa je bilo 27:22. Koprčani se niso predali, v 57. mi-

nuti so znižali na 24:28, po izključitvi Matjaža Mlakarja pa so si Madridčani priigrjali neulovljivo prednost in napredovanje na sklepni turnir lige prvakov. **Atletico Madrid - Cimos Koper 31:24 (14:13)**

Atletico Madrid: Šterbik, Hombrados, Edu 1, Källman 7, Guardiola 2, Markussen 8, Aguinalde 1, Davis, Abalo 2, Chema 1, Canellas 4 (1), Jurkiewicz, A. Entrerrios 1, Dinart, Lazarov 4.

Cimos Koper: Škof, Vran, Skoko 2, Dobešek, Brumen 7 (3), Čemas, Bombač 2, Poklar, Džono, Krivokapić 6, Skube 1, Mlakar 2, Konečnik 1, Rapotec 3, Bundalo, Osmajić.

Sedemmetrovke: Atletico Madrid 2 (1), Cimos Koper 4 (3). Izključitve: Atletico Madrid 8, Cimos Koper 12 minut.

EVROPSKI POKAL - Rokometaši Celja Pivovarne Laško so v povratni polfinalni tekmi evropskega pokala pokalnih zmagovalcev v gosteh izgubili z nemškim Gummersbachom s 25:32 (9:16) in izpadli iz nadaljnje tekmovanja.

Celjska ekipa je na prvi tekmi zmagala s 34:27, a se zaradi manjšega števila golov v gosteh ni uvrstila v finale.

ŠPORTNA GIMNASTIKA - V Bruslju

V ekipi za EP tudi Tea Ugrin

Slovenska telovadka Tea Ugrin, članica tržaškega kluba Artistica '81, je bila po letošnjih prepričljivih nastopih izbrana v reprezentančno ekipo, ki bo od 9. do 13. maja tekmovala na evropskem mladinskem prvenstvu v Bruslju. Za mlado tekmovalko, ki bo junija dopolnila 14 let, je vpoklic odličan rezultat: prvi uradni reprezentančni nastop je opravila konec marca na mednarodnem tekmovanju v Jesolu, letos maja pa bo prvič reprezentančni dres oblekla na vseevropskem tekmovanju. Tea, ki živi pod Ferlugi, bo med mladinkami tekmovala še naslednje leto, kljub temu pa že sodi med najboljše v Italiji. Reprezentančno ekipo mladink bo sestavljalo pet tekmovalk, ki bodo teden dni trenirale v Milanu, nato pa poletele v Bruselj. (V.S.)

Judo: še dve kolajni za Slovenijo

ČELJABINSK - Slovenski judoisti in judoistke so zadnji dan posamičnega evropskega prvenstva v Čeljabinsku osvojili kar dve kolajni. Znova je na zmagovalni oder stopila Lucija Polavder, ki je bila v kategoriji nad 78 kg srebrna, Ana Velenšek pa je v kategoriji do 78 kg osvojila bron. Lucija Polavder je osvojila že sedmo kolajno na prvenstvih stare celine, prvo srebrno, s čimer je absolutna rekordarka v slovenski reprezentanci

Loeb vodi v Argentini

CORDOBA - Francoz Sebastien Loeb (Citröen), osemkratni svetovni prvak, je po prvem dnevu relija po Argentini, ki šteje za svetovno prvenstvo, v vodstvu. Njegov moštveni kolega Finec Mikko Hirvonen pa zaostaja vsega desetinko. Tretji je Španec Dani Sordo (Ford), ki zaostaja 33,1 sekundo. Loeb, ki je po Argentini zmagal v zadnjih šestih letih, je dobil tri hitrostne preizkušnje (2., 4., 5.), Solberg dve, Hirvonen pa eno.

Bertoncelj zmagal

OSIJEK - Sašo Bertoncelj je zmagal na gimnastičnem svetovnem pokalu v Osijeku. V finalu je za vajo na konju z ročajem prejel najboljšo oceno (15,475) in premagal vso konkurenco. Bertoncelj je v petkovih kvalifikacijah sicer prejel tretjo oceno (15,550).

Kiki Bertens prvič

CASABLANCA - Nizozemka Kiki Bertens je zmagovalka teniškega turnirja WTA v Fesu z nagradnim skladom 220.000 dolarjev. Bertensova, 149. igralka na lestvici WTA, je v finalu premagala 110. igralko sveta, Španko Lauro Poustio, s 7:5 in 6:0. Za 20-letno Bertensovo je to prvi turnirski naslov v karieri. To je bil sicer četrti medsebojni dvoboj teh dveh igralk, obe sta zmagali po dvakrat. Finalista moškega turnirja v Barceloni sta Španca David Ferrer in Rafael Nadal, v finalu ženskega turnirja v Bukarešti pa se bosta pomerila Italijan Fabio Fognini in Francoz Gilles Simon

ŠPORTNI DAN - Padriče V znamenju zabave in igre

OŠ z Opčin, iz Trebč in Bazovice

Osnovne šole F. Bevka z Opčin, P. Tomažiča iz Trebč in P. Trubarja - K.D. Kajuha iz Bazovice so minuli šolski teden zaključili s športnim dnevom. Nastopilo je 160 učencev od prvega do petega razreda, pomerili pa so se v poligonu, ki je bil za različne razrede različno težaven in štafeti, pri kateri so sodelovale mešane ekipe vseh treh šol. Športni dan vzhodno kraških šol je potekal v znamenju zabave in igre, ne pa tekmovalnosti. Ob koncu »tekmovalnega« delo so se otroci poljubno porazdelili po likovni, plesni ali šahovski delavnici, nekateri pa so igrali med dvema ognjema. V športnem centru Gaje na Padričah je bil torej petkov dan dokaj pester. Ob zaključku športnega dneva se je učencem in učiteljem pridružila še ravnateljica didaktičnega ravnateljstva z Opčin Marina Castellani, ki je posameznim šolam podelila priznanja in zaslužene nagrade najhitrejšim učencem.

Osnovne šole openskega ravnateljstva (Gradnik iz Repna, Černigov s Proseka in Sirk iz Križa) in šola 1.maj 1945 - L.K. Gorazd iz Zgonika se bodo v poligonu, šprintu, skoku in daljini in metu kroglice pomerili 15. maja v šport-

no-kulturnem centru v Zgoniku na tradicionalnem športnem dnevni, ki ga prireja ŠK Kras.

Vrstni red: 1. **razred:** 1. Mathias Skerk, 2. Alice Cucagna, 3. Lizza Daniel; 2. **razred:** 1. Saša Žagar, 2. Matija Gerin, 3. Simon Švab; 3. **razred:** 1. Erik Emeraldi, 2. Oliver Bussan, 3. Filip Panjek; 4. **razred:** 1. Patrik Pečar, 2. Alan Tavcer, 3. Petra Kalc; 5. **razred:** 1. Filip Škabar, Marco Antler in Ivana Krešević, 2. Elisa Cucagna, 3. Dean Husu.

OBČNI ZBOR - V petek v Križu OOZUS usmerjena tudi v kadrovanje

V petek je v Križu stekel drugi redni občni zbor učiteljev smučanja, ki se združujejo v krovni organizaciji OOZUS (Osnovna organizacija zamejskih učiteljev smučanja). Čeprav je bila letos zima krajša zaradi pomanjkanja snežnih padavin, so bili učitelji smučanja dejavni tako pri domačih smučarskih klubih, ki so kot vsako leto organizirali tečaje, delovali pa so tudi izven naše dežele in v italijanskih klubih. Predsednik OOZUSA Marko Presl je v svojem govoru poudaril, da je delovanje v drugih okoljih med drugim tudi velik ugled za organizacijo.

Organizacija uspešno usmerja mlade h kadrovanju, tiste, ki so že dosegli najvišjo stopnjo pa tudi v trenerstvo. Številni učitelji z najvišjim nazivom in mednarodno licenco ISIA se bo tako povečalo na 22 članov. Med letom so člani sodelovali tudi na izobraževalnih seminarjih, ki jih organizira slovenska zveza učiteljev in trenerjev (ZUTS) in italijanska zveza učiteljev AMSI. Množično so se tudi letos udeležili državnega prvenstva kadrov ZUTS. Presl je nadalje spomnil, da so v svoji režiji letos izvedli tudi dva izobraževalna seminarja IVSI, na katerih so v vlogi mentorjev nastopali tudi člani OOZUSA.

Predsednik si je ob koncu poročila še zaželel, da bi člani delovali bolj povezano in tovariško, in da ne bi bili »tako brezbrizni in pasivni, da bi končno pridobili smisel pripadnosti do organizacije.«

Na občnem so člani soglasno izglasovali resolucijo v podporo našemu dnevniku.

BENEČIJA - Predstavitev revije Otočje istoimenskega društva iz Grahovega ob Bači

Periferni kraji včasih znajo biti bolj svetovljanski od prestolnic

Zadnji zbornik Otočja predstavlja tudi slovenske ustvarjalce iz FJK in posebno Benečije

ŠPETER - Grahovo ob Bači je vas v tolminski občini, ki šteje kakih 140 prebivalcev. Tu od leta 2008 deluje kulturno-umetniško društvo Otočje, ki izdaja istoimensko literarno revijo in se z njo odpira v svet ter se povezuje z ustvarjalci različnih jezikov in narodov (posebno poglavje je posvečeno prevodom), čeprav imajo glavno besedo slovenski pisatelji, pesniki in esejisti.

Na dobro obiskanem večeru v slovenskem kulturnem centru v Špetru je bila v ponedeljek na pobudo Inštituta za slovensko kulturo predstavitev revije Otočje, ki se v svoji zadnji številki posveča ustvarjanju Slovencev izven meja republike Slovenije in namenja precej prostora literarnemu ustvarjanju med Slovenci Benečije.

Lep večer je uvedel Michele Obit, ki je izrazil željo, da bi se začelo sodelovanje nadaljevalo, nato sta spregovorila predsednik društva Mitja Godnjavec in pisatelj ter urednik revije Mare Cestnik. Za prijeten glasbeni intermezzo sta poskrbeli pianistki Vida in Elena Ruclj.

Ustvarjalci Otočja so lep primer za to, koliko ustvarjalne moči, volje po pretoku idej in misli, odpiranju in sposobnosti povezovanja lahko premorejo obrobni, periferni kraji, kjer znajo ljudje marsikdaj podirati predsodke in meje, po-

Michele Obit uvaja večer, ob njem sedita Mitja Godnjavec in Mare Cestnik

NM

sebeno tiste v glavah, bolj učinkovito kot v velikih mestih in prestolnicah. Zborniki Otočje so tematski: tako je bil eden posvečen Afriki in pripravljen v sodelovanju z društvom v Sloveniji živečih Afričanov,

drugi Češki, tretji Bosni in Hercegovini, v načrtu pa imajo predstavitev arabskih držav in islamske kulture ter Rusije.

V zadnjem, sedmem zborniku so predstavili tudi slovenske ustvarjalce iz

FJK in posebno Benečije. Nekateri od njih so v ponedeljek tudi nastopili, predsednik Društva beneških likovnih umetnikov Giacinto Iussa pa je na koncu odprl razstavo "Matajur". (NM)

ZSKD - Na osnovi prostovoljne civilne službe

Deset mladih bo sodelovalo s slovenskimi organizacijami

TRST - Skorajšnjega 2. maja bo deset slovenskih mladih začelo svoje enoletno sodelovanje s slovenskimi organizacijami, na osnovi projektov za prostovoljno civilno službo v Trstu in Gorici. Gre za izjemno priložnost, ki bo nedvomno bogatila tako mlade prostovoljce kot same organizacije oz. ustanove, ki jih bodo vključevali.

Prostovoljna civilna služba je življenjska priložnost za mlade od 18. do 28. leta, da se eno leto posvetijo dejavnostim v sklopu okolja, v katerem živijo, na področjih, ki so blizu zanimanjem mladih, od športa do kulture, od naravovarstvenih dejavnosti do socialne skrbi. Te dejavnosti jih pripeljejo do doživljanja vrednot miru in solidarnosti v duhu aktivnega državljanstva. Gre za stvarno sredstvo, ki omogoča mladim, da se aktivno vključujejo.

Vsesplošna ekonomska kriza in krčenje finančnih sredstev za socialne dejavnosti je v zadnjih letih močno prizadelo tudi področje prostovoljne civilne službe in postavljen je bil sploh v dvom začetek projektov, ki so bili sprejeti poleti 2011. Kljub vsem težavam, pa smo le prišli do pozitivnega razpleta in čeprav z veliko zamudo (začetek službe je bil predviden januarja 2012) smo tik pred začetkom uresničevanja projektov.

Edina trenutno akreditirana slovenska or-

ganizacija na Državnem uradu za prostovoljno civilno službo je Zveza slovenskih kulturnih društev. ZSKD s sodelovanjem ZŠSDI v Gorici, je v sklopu organizacije ARCI Servizio civile, vložila za leto 2011 kar dva projekta, prvi za tržaško, drugi pa za goriško pokrajino. Kljub veliki konkurenci na državni ravni sta projekta prodrli in na osnovi javne selekcije, je bilo izbranih 10 mladih, ki bodo v enem letu projekt udeležili, s podporo raznih slovenskih organizacij in ustanov.

V Trstu je ZSKD uspešno predložila projekt DIALOG-ARTE, katerega cilj je spodbujati dialog med različnimi kulturami s posebno pozornostjo na mladinski likovni ustvarjalnosti. Nosilec projekta je ZSKD, njeni partnerji pa so Narodna in študijska knjižnica, Tržaška knjigarna in društvo za umetnost Kons. Jedro projekta predstavlja poživitev info-centra in dejavnosti v Narodnem domu. Projekt je specifično namenjen mladim, ki se zanimajo za kulturo in umetnost, zlasti likovno in glasbeno.

V Gorici pa bo stekel projekt Attiva-Mente, pri nastanku katerega sta bila soudeležena ZSKD in ZŠSDI. Projekt se osredotoča na preprečevanju vsake oblike odvisnosti pri mladih. Partnerji, ki so projekt podprli, so Kulturni dom Gorica, konzorcij Slovnik, Pokrajina Gorica in Občina Doberdob.

SLOVENIJA - Do 1. maja

Taizejsko srečanje mladih v Ljubljani

LJUBLJANA - V Ljubljani se je včeraj začelo štiridnevno taizejsko mednarodno srečanje mladih, ki se ga udeležuje okoli tisoč mladih iz vse Evrope. Srečanje poteka v okviru Romanja zaupanja na zemlji, ki ga pripravlja skupnost bratov iz francoskega Taizeja.

Mednarodno srečanje mladih na povabilo Slovenske škofovske konference pripravljajo ljubljanske župnije v sodelovanju s skupnostjo bratov iz Taizeja in Društvom SKAM - Skupnostjo katoliške mladine. Srečanje je namenjeno mladim ne glede na njihovo veroizpoved. Kot pojasnjuje organizatorji, želijo s srečanjem mladim omogočiti poglobitev osebne verske izkušnje ter ponuditi priložnost za srečanje s sovrstniki in izmenjavo izkušenj. Program srečanja tako med drugim sestavljajo tri molitve dnevno, nekatere bodo potekale v Duhovnem središču sv. Jožefa, in različne delavnice, ki bodo v središču Ljubljane. Mladi bodo bivali po domovih ljubljancov in sodelovali tudi po ljubljanskih župnijah.

Srečanja se poleg Slovencev udeležujejo mladi iz Avstrije, Belgije, Belorusije, Bosne in Hercegovine, Češke, Francije, Hrvaške, Italije, Litve, Nemčije, Nizozemske, Norveške, Madžarske, Poljske, Portugalske, Romunije, Rusije, Slovaške, Srbije, Švice, Ukrajine in Velike Britanije.

Podobno srečanje je Ljubljana gostila tudi v času prvomajskih praznikov leta 1987, ko so se v Ljubljani prvič srečali mladi z vzhoda in zahoda Evrope, srečanja pa se je takrat udeležilo 5000 mladih. Brat Roger, ustanovitelj skupnosti v Taizeju, je Romanje zaupanja na zemlji začel pred petindesetimi leti. Mlade je želel spodbuditi, da bi postali nosilci miru, zaupanja in sprave v krajih, kjer živijo. (STA)

Spletne ankete SKGZ pred občnim zborom

TRST - Slovenska kulturno-gospodarska zveza je v sklopu priprav na svoj deželni priredila nekaj pobud z namenom zbirati mnenja, poglede, vtise o slovenski narodni skupnosti v Italiji in morebitne predloge za njen bodoči razvoj.

Med pobudami sodi tudi anketa, na katero so lahko odgovarjali obiskovalci spletnih strani Primorskega dnevnika (www.primorski.eu), Slosport.org in Bora.la (v italijanski). Gre za povsem anonimno anketo, ki ne zahteva registracije uporabnikov in kot taka nima znanstvene podlage.

Dotlej so lahko obiskovalci odgovarjali na prvo vprašanje - »Kaj ti pomeni biti Slovenec v Italiji?«. Odgovori so objavljeni v celoti in brez popravkov na spletni strani Slovenske kulturno-gospodarske zveze (www.skgz.org).

V naslednjih dneh se bo anketa nadaljevala na istih spletnih mestih z vprašanjem na novo temo.

Drevi po STV RAI Lynx magazin

TRST - Danes okrog 20.50 po TV dnevniku vabijo Slovenski TV programi RAI k ogledu mesečnika Lynx magazin, ki nastaja v sodelovanju med dvema televizijskima hišama: RAI in TV Slovenija. Gledalci so vabljeni k ogledu štirih prispevkov, v katerih se zrcali življenjski utrip našega čezmejnega prostora.

Irena Cunja s televizije Koper je z ekipo je obiskala Srednjo šolo v Sežani, kjer se mladi posvečajo kamnarski obrti. Prav v tem obdobju na šoli govorijo o novostih, ki naj bi jih uvedli z naslednjim šolskim letom. Piero Pieri se je mudil v Gorici, kjer je nastal projekt Življenja drugih: glasovi in pogledi med kraji spomina in spomini na kraje. Gre za multimedijko razstavo, katere namen je osvetliti življenje ob nekdanji meji, postavljena pa je v prostorih Pokrajinskih muzejev na goriškem gradu. Gledalci bodo nato lahko spoznali umetnika Vesa Pelnata iz Kopra. Portret je pripravila Helena Florenin Pasinato. Eno morje in dva muzeja pa pripovedujejo zgodbo o delu Jadrana, ki obliva Trst in Piran - dve mesti, ki ju združuje različna in hkrati podobna zgodovina ribolova, zgodbe o rimskih ladjah, solinah, o trgovini in tehnologiji, predvsem pa o pomorskih častnikih. To sta Pomorski muzej v Trstu in Pomorski muzej Sergej Mašera v Piranu. Tam se je mudil kolega Luigi Zannini.

Oddaja TV KP Brez meje o Skladu Mitja Čuk

TRST - V tokratni oddaji Brez meje bomo predstavili razvejano delovanje dobroteljnega Sklada Mitja Čuk. Ta slovenskim otrokom v Italiji, ki zaradi zdravstvenih ali socialnih razmer nimajo enakih možnosti pri vstopanju v družbo, pomaga že več kot trideset let. Strokovno, vzgojno in izobraževalno pomoč danes nudi tudi odraslim, staršem ter šolam. Oddajo si lahko ogledate v torek, 1. maja, ob 18-tih na Tv Koper-Capodistria

ONLUS
DORČE
SARDOČ
Sklad / Fondazione

S prispevkom »petih tisočink« davka Irpef lahko pomagaš slovenski ustanovi...

OBRAZEC 730-1 dohodki

Scheda per la scelta della destinazione dell'8 per mille dell'IRPEF (in caso di scelta FIRMARE in UNO degli spazi sottostanti) SCELTA ZA NAMENITVE PETIH TISOČINK DAVKA IRPEF (v primeru izbire se POPOVILITE na ENO izmed vrstic)

CONTRIBUENTE - ZAVEZANEC

DATA INGIARFICI OREME FODATI

91013840318

KMEČKA
associazione agricoltori
ZVEZA

KZ - Zeleni sistem, referenčno podjetje za izpolnjevanje prijave dohodkov in zbiranja namenitve 5 tisočink.

Za izpolnitev modela 730 bo zaračunal tistim, ki se bodo opredelili za namenitve 5 tisočink skladu, isto ceno, kot jo zaračunava članom Kmečke zveze.

Gorica
Korzo Verdi 51
tel. 0481 82570
fax 0481 549824

Trst
ul. Cicerone 8
tel. 040 362941
fax 040 361389

Čedad
ul. Manzoni 31
tel./fax 0432 703119

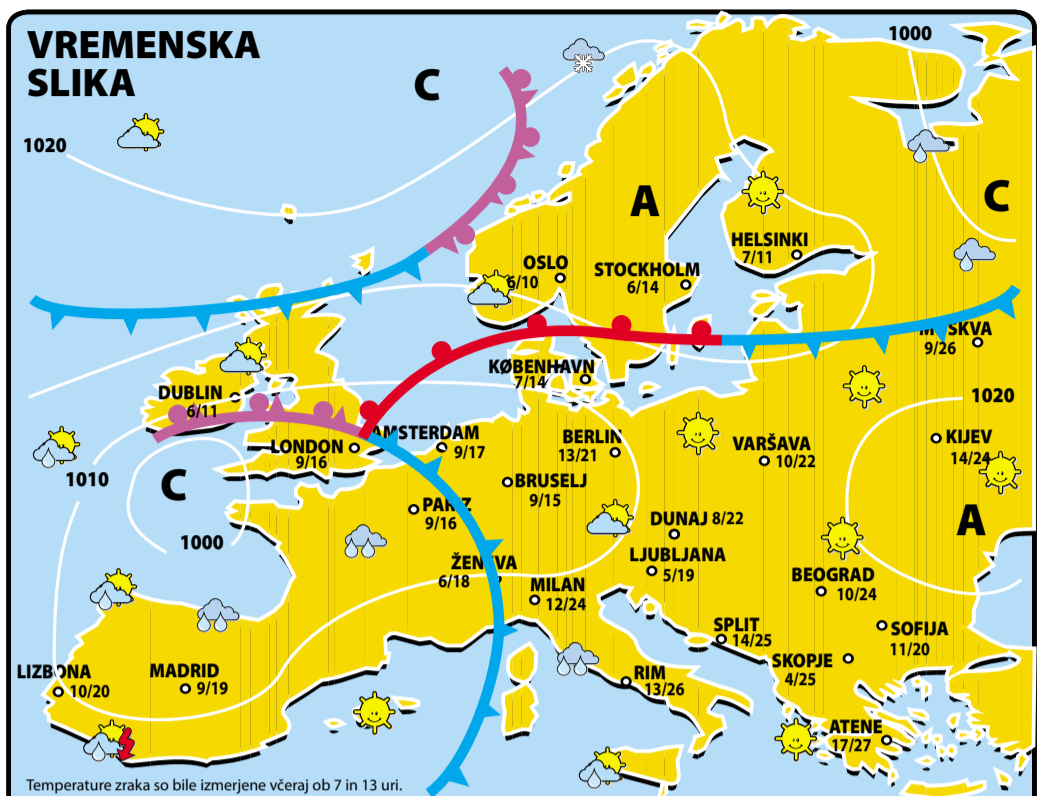
Davčna številka Sklada Dorče Sardoč je: 91013840318

Letošnjih »pet tisočink« davka na dohodke fizičnih oseb (IRPEF) lahko namenite Skladu Dorče Sardoč, ki podeljuje štipendije zaslužnim in manj premožnim slovenskim študentom.
Od ustanovitve prejemajo štipendije Sklada Dorče Sardoč tudi učenci dvojezične šole v Špetru.

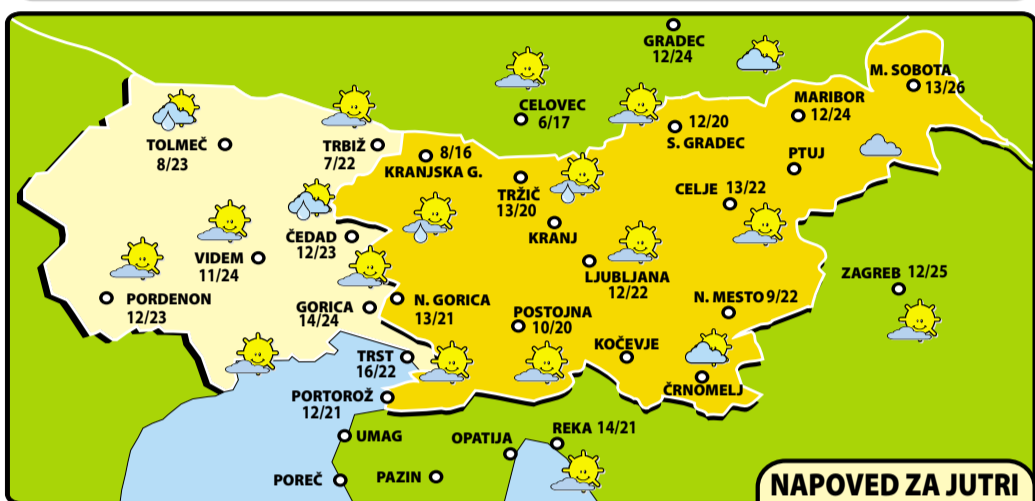

jasno zmerno oblačno oblačno rahel dež zmeren dež močan dež nevihte veter megla rahel sneg zmeren sneg močan sneg topla fronta hladna fronta okluzija izobara C središče ciklona A središče anticiklona

Povsod bo rahlo oblačno do spremenljivo, čez dan se bo oblačnost okrepila; ponekod bo rahlo deževalo, predvsem v predalpskem pasu. Hladneje bo in pihal bo šibak veter. Večinoma sončno bo z občasno povečano krepnasto oblačnostjo. Popoldne bo ponekod pihal jugozahodni veter. Najnižje jutranje temperature bodo od 6 do 12, najvišje dnevne od 23 do 28 stopinj C.

Široko območje nizkega pritiska nad Iberskim polotokom prinaša vlažne nestabilne tokove, ki bodo v naslednjih dneh zaobjeli našo deželo. Nad jugozahodno Evropo in zahodnim Sredozemljem je ciklonsko območje, nad vzhodno Evropo in Balkanom pa je območje visokega zračnega tlaka. V višinah se nad našimi kraji zadržuje toplen in suh zrak.

Povsod bo spremenljivo oblačno; v gorah se bo oblačnost okrepila, možne so padavine in nevihte, predvsem v Alpah in Predalпах. Tudi v ravninah so možne padavine. Na obali bo zapihal šibek do zmeren veter iz juga. Jutri bo večinoma sončno, v zahodnih in osrednjih krajih občasno tudi zmerno oblačno.

DOLŽINA DNEVA
 Sonce vzhaja ob 5.55 in zahaja ob 20.10
 Dolžina dneva 14.15

BIOPROGNOZA
 Vremenski vpliv bo ugoden in ob sončnem vremenu tudi spodbuden.

MORJE
 Morje skoraj mirno, temperatura morja 11,5 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	21	2000 m	12
1000 m	18	2500 m	9
1500 m	14	2864 m	7

UV INDEKS
 UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 7,5, v gorah 8,5.

PLIMOVANJE
Danes: ob 2.03 najnižje -8 cm, ob 6.50 najvišje 7, ob 12.48 najnižje -31 cm, ob 19.29 najvišje 36 cm.
Jutri: ob 2.08 najnižje -19 cm, ob 7.40 najvišje 16, ob 13.32 najnižje -37 cm, ob 19.59 najvišje 44 cm.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

OTTICA INN

OTTICA INN

OČALA ZA VID NAJBOLJSIH ZNAMK ZNIŽANE NA 50%

SONČNA OČALA VSE PO 25,00 €

TRST - ULICA CONTI 36 - TEL. 040 363601

ULICA ROMA 3 - TEL. 040 376880